

سُورَةُ الرَّحْمَنِ

သို့တော်တော် ၄၄

အာဒ-တော်တော်

سُورَةُ الرَّحْمَنِ
សូរ៉ាហ៍: ៥៥ អារ-រ៉ាហ៍: ហ្គាម៉ាស

"អារ-រ៉ាហ៍: ហ្គាម៉ាស" ប្រែថា "ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌" មាន ៧៨ អាយ៉ាស្ក់ ។

សូរ៉ាហ៍: ៥៥ ៨៧ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍បានដាក់
សូរ៉ាហ៍: ៥៥ នេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស្ក់ ។

ប្រសិទ្ធភាព

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ)، قَالَ: «سُورَةُ الرَّحْمَنِ نَزَلَتْ فِينَا مِنْ أَوْلَاهَا إِلَى آخِرِهَا».* (تأويل الآيات : جُزء ٢ صَفْحَة ٦٣٠ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير
القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٢٣٠)

មូហាំម៉ាដ្ក ប៊ីន អាល់-អាប់បាស់បានតំណាលតមកពី អាល់-ហ្គាសាស ប៊ីន អាស្ក់ម៉ាដ្ក តមកពី មូហាំម៉ាដ្ក
ប៊ីន អ៊ីសា តមកពី យូនុស ប៊ីន យ៉ាក្កុប តមកពី ម្នាក់ទៀត តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ صلوات الله عليه والسلام ដែល
មានវចនៈ ថា៖ «សូរ៉ាហ៍: ៥៥ នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីរូបយើង عليهم السلام ពីដើមដល់ចប់ ។» (1 / 630 : 2 / 1)

***

الشيخ: بإسناده، عن علي بن مهزيار، عن محمد بن يحيى الخزاز، عن حماد بن عثمان، قال: سمعت أبا عبد الله (عليه السلام) يقول:
«يُسْتَحَبُّ أَنْ تُقْرَأَ فِي ذُبُرِ صَلَاةِ الْعَدَاةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ الرَّحْمَنَ، ثُمَّ تَقُولُ كُلَّمَا قُلْتَ: "فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ" قُلْتَ: لَا بِشَيْءٍ مِنْ
الآلَاءِ رَبِّ أَكْذَبُ».* (التهذيب : جُزء ٣ صَفْحَة ٨ حَدِيث ٢٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٢٢٧)

អាល់-ស្តែឌីបានថ្លែងដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពីអាលី ប៊ីន ម៉ាស្កុយ៉ា តមកពី
មូហាំម៉ាដ្ក ប៊ីន យ៉ាស្កុយ៉ា អាល់-ខ័ស្តាស្កុ តមកពី ហ្គាម៉ាដ្ក ប៊ីន អ៊ីស្តាម៉ាស ថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «យកល្អលោកគប្បីសូត្រសូរ៉ាហ៍: ៥៥ អារ-រ៉ាហ៍: ហ្គាម៉ាសពេលស្ងៀមក្នុង
ចុងថ្ងៃក្នុងថ្ងៃសុក្រ ។ ពេលលោកសូត្រថា៖ [៥៥:១៣] តើព្រះឧបការគុណមួយណាមួយរបស់ព្រះម្ចាស់ពួក
អ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធន? លោកត្រូវថា៖ " مِنْ آلائِكَ رَبِّ أَكْذَبُ" (ព្រះម្ចាស់ عنه អើយ
ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបដិសេធព្រះឧបការគុណណាមួយឡើយរបស់ព្រះអង្គ وَعنه ។» (25 / 8 : 3 / 1) (التهذيب : 3 / 25)

***

ابن بابويه: بإسناده، عن أبي بصير، عن أبي عبد الله (عليه السلام)، قال: « لا تَدْعُوا قِرَاءَةَ سُورَةِ الرَّحْمَنِ وَ الْفَيْيَامِ بِهَا، فَإِنَّهَا لَا تَقْرَأُ فِي
قُلُوبِ الْمُتَافِقِينَ، وَ يَأْتِي [بِهَا رُتْبُهَا] يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي صُورَةِ آدَمِيِّ، فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ، وَ أَطْيَبِ رِيحٍ، حَتَّى تَقْفَ مِنَ اللَّهِ مُؤَفَّأً لَا يَكُونُ
أَحَدٌ أَقْرَبَ إِلَى اللَّهِ مِنْهَا، فَيَقُولُ لَهَا: مَنْ الَّذِي كَانَ يَقُومُ بِكَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَ يُدْمِنُ قِرَاءَتَكَ؟ فَتَقُولُ: يَا رَبِّ، فَلَانٌ وَ فَلَانٌ. فَتَبْيِضُ
وُجُوهُهُمْ، فَيَقُولُ [لَهُمْ]: اشْفَعُوا فِيمَنْ أَحْبَبْتُمْ. فَيَشْفَعُونَ، حَتَّى لَا يَبْقَى لَهُمْ غَايَةٌ [وَ لَا أَحَدٌ يَشْفَعُونَ لَهُ]، فَيَقُولُ لَهُمْ: ادْخُلُوا الْجَنَّةَ، وَ
اسْكُنُوا فِيهَا حَيْثُ شِئْتُمْ».* (نواب الأعمال : صَفْحَة ١١٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٢٢٧)

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្វ្រែដបានថ្លែងដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី អាហ្វ្រិក បាស្ត្រ័រ តមកពី អាហ្វ្រិក អាប់ខុលឡោះហ្វ្រែដដែលមានវចនៈថា៖ «ចូរកុំឈប់សូត្រសូរ្យវិញ្ញាណកថា អារ-វ៉េហ្វ្រែដ ចូរងើបឡើង [ពេលស្រ្តីឡាត់]ដើម្បីសូរ្យវិញ្ញាណកថានេះ ពីព្រោះគេមិនអាការស្រាកស្រាន្តនៅក្នុងចិត្តបណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ទេ ។ ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះព្រះម្ចាស់ របស់សូរ្យវិញ្ញាណកថានេះនឹងនាំសូរ្យវិញ្ញាណកថានេះមកដោយមានរូបរាងជាមនុស្ស មានមុខស្អាត មានក្លិនក្រអូប សូរ្យវិញ្ញាណកថានេះនឹងនៅក្បែរអល់ឡោះហ្វ្រែដបំផុត នឹងមិនមានអ្នកណានៅក្បែរ អល់ឡោះហ្វ្រែដជាសូរ្យវិញ្ញាណកថានេះឡើយ ។ អល់ឡោះហ្វ្រែដនឹងសួរវាថា៖ «អ្នកណាដែលតែងតែឈរ [ស្រ្តីឡាត់]ជាមួយអ្នកនៅក្នុងឋានលោក ដែលតែងតែសូត្រអ្នក ?» សូរ្យវិញ្ញាណកថានេះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ អើយ អ្នកនេះមួយ អ្នកនេះមួយ ។" មុខពួកគេនឹងស (ក្លី) ។ អល់ឡោះហ្វ្រែដនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរពួក អ្នកធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកណាដែលពួកអ្នកស្រឡាញ់ចុះ ។" ពួកគេនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យពួកដែលពួក គេស្រឡាញ់គ្មានសល់ម្នាក់ ។ មិនមានសល់អ្នកណាមួយដែលគេមិនបានធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យទេ ។ អល់ឡោះហ្វ្រែដនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលឋានសួគ៌ ចូរតាំងលំនៅទីណាស្រេចតែពួកអ្នក ចុះ ។" (ثواب الأعمال: 116)»

***

وَعَنْهُ: عَنْ أَبِيهِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامٍ، أَوْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَمَّنْ حَدَّثَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الرَّحْمٰنِ، فَقَالَ عِنْدَ كُلِّ آيَةٍ "فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ": لَا بَشِيءٌ مِنْ آيَاتِكَ رَبِّ أَكْذِبُ، فَإِنْ قَرَأَهَا لَيْلًا ثُمَّ مَاتَ شَهِيدًا، وَإِنْ قَرَأَهَا نَهَارًا ثُمَّ مَاتَ شَهِيدًا».* (ثواب الأعمال : صَفْحَةٌ ١١٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَةٌ : ٢٢٧)

[...] អាហ្វ្រិក អាប់ខុលឡោះហ្វ្រែដមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណកថា អារ-វ៉េហ្វ្រែដ ពេលអ្នកនោះ សូត្ររាល់អាយ៉ាសុំ [៥៥:១៣] គឺព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរ បដិសេធនា? អ្នកនោះត្រូវថា៖ " مِنْ آيَاتِكَ رَبِّ أَكْذِبُ" (ព្រះម្ចាស់ អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិន បដិសេធព្រះឧបការគុណណាមួយឡើយរបស់ព្រះអង្គ) ។ បើអ្នកនោះសូត្រពេលយប់ ហើយពេល អ្នកនោះស្លាប់ អ្នកនោះនឹងបានស្លាប់ក្នុងឋានៈជាទុក្ខរៈបុគ្គល ។ បើអ្នកនោះសូត្រពេលថ្ងៃ ពេលអ្នក នោះស្លាប់ អ្នកនោះនឹងបានស្លាប់ក្នុងឋានៈជាទុក្ខរៈបុគ្គល ។" (ثواب الأعمال: 116)»

***

ابْنُ شَهْرٍ أَشُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْذِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: لَمَّا قَرَأَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) الرَّحْمٰنِ عَلَى النَّاسِ سَكَتُوا، فَلَمْ يَقُولُوا شَيْئًا، فَقَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «لِلْجَنِّ كَانُوا أَحْسَنَ جَوَابًا مِنْكُمْ، لَمَّا قَرَأْتُ عَلَيْهِمْ "فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ"، قَالُوا: لَا بَشِيءٌ مِنْ آيَاتِكَ رَبَّنَا نُكْذِبُ».* (المناب : جزء ١ صَفْحَةٌ ٤٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَةٌ : ٢٢٨)

អ៊ីបនូ ស្ត្រាស្ត្រី អាស្រ័យបានតំណាលតមកពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-មុនស្ត្រ័រ តមកពី យ៉ូហ្វៀរ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្វ្រែដដែលបានតំណាលថាកាលវិស្វលុលឡោះហ្វ្រែដសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណកថា អារ-វ៉េហ្វ្រែដ ឲ្យ ប្រជានិករស្តាប់ ពួកគេស្ងាត់មាត់ មិននិយាយអ្វីទេ ។ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកយ៉ូនបានឆ្លើយ តបប្រសើរជាងអស់លោក ។ ពេលព្រះគេសូត្រឲ្យពួកគេស្តាប់ថា៖ [៥៥:១៣] គឺព្រះឧបការគុណមួយ ណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធនា? ពួកគេ (គឺពួកយ៉ូន) បានថា៖ "ព្រះម្ចាស់

អ័យ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបដិសេធព្រះឧបការគុណណាមួយឡើយរបស់ព្រះអង្គ ។" 1

(المناقب :1 :47)

***

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ رَجِمَ اللهُ صَعْفُهُ، وَ أَدَّى شُكْرَ مَا أَنْعَمَ عَلَيْهِ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَيْهِ هَوَّنَ اللهُ عَلَيْهِ كُلَّ أَمْرٍ صَعْبٍ، وَ إِنْ غُلِقَتْ عَلَى مَنْ بِهِ رَمْدٌ بَرَأَ (بَرِيءٌ)». ** (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٢٨ ، خواص القرآن: 52 «مخطوط»)

សាត្រា ខ័រិស្ត អាល់-គូរអាន បានថ្លែងថាគេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្ត្រាដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធនេះអស់ឡោះហ្ម៉ាម៉ាននឹងអាណិតអាសូរអ្នកនោះពេលអ្នកនោះចាស់ជរា អស់ឡោះហ្ម៉ាម៉ាននឹងអរព្រះគុណអ្នកនោះដោយប្រទានព្រះសប្បុរសធម៌មកលើអ្នកនោះ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធនេះពាក់វាជាប់ខ្លួន អស់ឡោះហ្ម៉ាម៉ាននឹងធ្វើឲ្យបញ្ហានានារបស់អ្នកនោះមានដំណោះស្រាយដោយស្រួលហើយអ្នកនោះនឹងរួចផុតពីការឈឺចាប់ភ្នែក ។" (خواص القرآن: 52 «مخطوط»)

***

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَى الْأُزْمِدِ زَالَ عَنْهُ، وَ إِذَا كُتِبَتْ جَمِيعاً عَلَى حَائِطِ الْبَيْتِ مَنَعَتْ الْهُوَامَ مِنْهُ بِإِذْنِ اللهِ تَعَالَى». ** (خواص القرآن: ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٢٨)

អាល់-ស្ត្រីក្នុងស្ថិតិមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធនេះ ពាក់វាជាប់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងរួចផុតពីការឈឺចាប់ភ្នែក ។ បើអ្នកនោះសរសេរសូរ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធនេះពេញជញ្ជាំងផ្ទះ ផ្ទះនោះនឹងរួចពីសត្វល្អិតចង្រៃអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ម៉ាម៉ាន ។" (ثواب الأعمال: 116)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ម៉ាម៉ាន ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

الرَّحْمٰنُ ١

១. [អស់ឡោះហ្ម៉ាម៉ាន] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ [ដែលមានព្រះធម៌មេត្តាដល់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងលោកនេះដោយឥតលើស]

عَلَّمَ الْقُرْءَانَ ٢

២. បានបង្ហាត់បង្រៀនគូរអាន [ឲ្យមូហ្ម៉ាម៉ាដ្យូ] ។

خَلَقَ الْاِنْسَانَ ٣

៣. ព្រះអង្គបានបង្កើតមនុស្សជាតិ

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ④

៤. ព្រះអង្គបានបង្ហាត់បង្រៀនគេនូវការបំភ្លឺ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១-៤

في جَمْعِ الْبَيَانِ وَ رَوَى أَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ: إِنَّ عَيْسَى بْنَ مَرْيَمَ قَالَ: الرَّحْمَنُ رَحْمَنُ الدُّنْيَا، وَ الرَّحِيمُ رَحِيمُ الْآخِرَةِ. (تفسير نور الثقلين : جزء ١ صفحة ١٤)

នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាច្ចុំម៉ាកុំ អាល់-បាយ៉ាន រាយការណ៍ដោយ អាចិ សាអ៊ីដូ អាល់-យុដ្ឋិ តមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ថា: "ពិតណាស់ អ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ិន ម៉ារយ៉ា^{عليها السلام} មានព្រះវចនៈថា: "[៥៥:១] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ មានព្រះមេត្តាធម៌ក្នុងលោកនេះ: [១:៣] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីក្នុងលោកមុខ ។" (تفسير نور الثقلين) ១ ហ្មាខ្ចីស្ទ្រ៥៣

***

وَ رُوِيَ عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ: الرَّحْمَنُ اسْمٌ خَاصٌ بِصِفَةِ عَامَّةٍ وَ الرَّحِيمُ اسْمٌ عَامٌّ بِصِفَةِ خَاصَّةٍ. (تفسير نور الثقلين : جزء ١ صفحة ١٤)

គេបានឲ្យដឹងតមកពី អាល់-ស្ទ្រីខ្ចីកូ^{صلوات الله عليه وآله} ថា: "[៥៥:១] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ជាព្រះនាមមួយដែលមានលក្ខណៈទូទៅ ឯ [១:៣] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ជាព្រះនាមទូទៅដោយមានលក្ខណៈពិសេស ។" (تفسير نور الثقلين) ១ ហ្មាខ្ចីស្ទ្រ៥៤

***

قَالَ الْإِمَامُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « الرَّحْمَنُ »: الْعَاطِفُ عَلَى خَلْقِهِ بِالرِّزْقِ، لَا يَقْطَعُ عَنْهُمْ مَوَادَّ رِزْقِهِ، وَ إِنْ انْقَطَعُوا عَنْ طَاعَتِهِ. « الرَّحِيمُ » بِعِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَخْفِيفِهِ عَلَيْهِمْ طَاعَاتِهِ وَ بِعِبَادِهِ الْكَافِرِينَ فِي الرِّفْقِ بِهِمْ فِي دُعَائِهِمْ إِلَى مُوَافَقَتِهِ.

អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه وآله} (អាល់-ហ្មាសាន់ អាល់-អាសកា^{صلوات الله عليه وآله}) មានវចនៈថា: "[៥៥:១] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះអង្គ^{عَلَيْهِ} ព្រះរាជទានគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យអស់ជីវន្តលោករបស់ព្រះអង្គ^{عَلَيْهِ} ឥតដាច់ឡើយ ទោះបីពួកគេមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ^{عَلَيْهِ} ក៏ដោយ ។ [១:៣] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី លើបណ្តាបាវមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ព្រះអង្គ^{عَلَيْهِ} ធ្វើឲ្យស្តាប់បង្គាប់របស់ពួកគេមានការងាយស្រួល ។ ឯបណ្តាបាវបឥតសទ្ធា ព្រះអង្គ^{عَلَيْهِ} ទទួលការប្លង់ស្ទង់របស់ពួកគេដោយសប្បុរសធម៌ ។"

قَالَ: وَ إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: « الرَّحْمَنُ » هُوَ الْعَاطِفُ عَلَى خَلْقِهِ بِالرِّزْقِ. قَالَ: وَ مِنْ رَحْمَتِهِ أَنَّهُ لَمَّا سَلَبَ الْوَلَدُ قُوَّةَ النَّهُوضِ وَ التَّغَدِّي جَعَلَ تِلْكَ الْقُوَّةَ فِي أُمِّهِ، وَ رَفَقَهَا عَلَيْهِ لِتَقْوَمَ بِتَرْبِيَّتِهِ وَ حَضَانَتِهِ، فَإِنْ فَسَدَ قَلْبُ أُمٍّ مِنْ الْأُمَّهَاتِ أَوْجَبَ تَرْبِيَّةَ هَذَا الْوَلَدِ [وَ حَضَانَتَهُ] عَلَى سَائِرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ لَمَّا سَلَبَ بَعْضَ الْحَيَوَانَاتِ قُوَّةَ التَّرْبِيَّةِ لِأَوْلَادِهَا، وَ الْقِيَامَ بِمَصَالِحِهَا، جَعَلَ تِلْكَ الْقُوَّةَ فِي الْأَوْلَادِ لِتَنْهَضَ حِينَ تُوَلَّدَ وَ تَسِيرَ إِلَى رِزْقِهَا الْمُسَبَّبِ لَهَا.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៥៥:១] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះរាជទានគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតមកលើជីវន្តលោករបស់ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ។ នេះគឺសេចក្តីប្រណិរូបរបស់ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ដែល កាលណាកុមារមិនទាន់មានកម្លាំងរឹងមាំនៅឡើយដើម្បីរត់រកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតដោយខ្លួនឯងបាន កាលនោះព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះរាជទានកម្លាំងឲ្យទៅម្តាយវា ដូច្នោះម្តាយវាអាចមើលថែរក្សាវាបាន ។ បើម្តាយមិនមើលថែរក្សាកុមារទេ មុមីនទូទៅលើសពីចាំបាច់ត្រូវមើលថែរក្សាកុមារ ។ សត្វមួយចំនួនមិនមានសភាវគតិមើលថែរក្សាកូនពួកវាទេ ដូច្នោះពួកកូនៗពួកវាចាប់ផ្តើមស្វែងរកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតដោយខ្លួនពួកវាផ្ទាល់តាំងពីក្រោយពីបានកើតមកបានមួយភ្លែតម៉្លេះ ។"

* قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ تَفْسِيرُ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ « الرَّحْمٰنِ » : أَنَّ قَوْلَهُ « الرَّحْمٰنِ » مُشْتَقٌّ مِنَ الرَّحْمَةِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: أَنَا « الرَّحْمٰنُ ». وَ هِيَ [مِنَ] الرَّحْمِ شَقَّطْتُ لَهَا إِسْمًا مِنْ إِسْمِي، مَنْ وَصَلَهَا وَصَلْتُهُ، وَ مَنْ قَطَعَهَا قَطَعْتُهُ. (التفسير العسكري عليه السلام : جزء ١ صَفْحَة ٣٤)

* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈក្នុងការបកស្រាយបំភ្លឺ [៥៥:១] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ថា៖ "ពាក្យថា "ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌" ក្លាយមកពី "الرَّحْمَةُ" ព្រះមេត្តាធម៌ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានឮរស្មីលុលឡោះហ្មឺ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្មឺ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះរាជបន្ទូលថា "អញ عَزَّ وَجَلَّ គឺ "ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌" វាក្លាយមកពីព្រះមេត្តាធម៌ដែលជាព្រះនាមមួយរបស់អញ عَزَّ وَجَلَّ ។ អ្នកណាតភ្ជាប់នឹងវា អញ عَزَّ وَجَلَّ នឹងតភ្ជាប់នឹងអ្នកនោះ អ្នកផ្តាច់ខ្លួនពីវា អញ عَزَّ وَجَلَّ នឹងផ្តាច់អ្នកនោះចេញពីព្រះមេត្តាធម៌របស់អញ عَزَّ وَجَلَّ ។"

((تفسير الإمام العسكري عليه السلام) 92)

***

الطَّبْرَسِيُّ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْبَيَانُ: الْأَسْمُ الْأَعْظَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِهِ كُلَّ شَيْءٍ». ** (مجمع البيان : جزء ٩ صَفْحَة ٢٩٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٢٢٩)

អាល់-តួបរីស៊ីបានឲ្យដឹងថា អាល់-ស្វីឌ្វិក صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាល់-បាយ៉ាន ជាព្រះនាមដ៏រុងរឿងមួយ (مجمع البيان : 9 : 299) " គេអាចដឹងសព្វគ្រប់បានអាស្រ័យព្រះនាមនេះ ។"

***

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ مَعْبُدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "الرَّحْمٰنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ"، فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَّمَ [مُحَمَّدًا] الْقُرْآنَ».

អាល់-ហ្គ័រសែន ប៊ិន ខ័លីដូ បាននិយាយតពី អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-រីដ្វី صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្មឺ عَزَّ وَجَلَّ [៥:១] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ [៥៥:២] បានបង្ហាត់បង្រៀន عَزَّ وَجَلَّ គួរអាន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام វចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្មឺ عَزَّ وَجَلَّ បានបង្ហាត់បង្រៀនគួរអានឲ្យម្ចាស់ម៉ាដ្វី عَزَّ وَجَلَّ ។"

فُلْتُ: "حَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ"؟ قَالَ: «دَاكَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَلَّمَهُ بَيَانَ كُلِّ شَيْءٍ مِمَّا يَخْتَلِجُ إِلَيْهِ النَّاسُ». ** (مختصر البصائر : صَفْحَة ٥٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٢٢٩)

ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៥៥:៣] ព្រះអង្គបានបង្កើតមនុស្សជាតិ [៥៥:៤] ព្រះអង្គបានបង្ហាត់
 បង្រៀនគេនូវការបំភ្លឺ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នោះគឺ អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលិប ^{بالبصائر} គេបង្ហាត់
 បង្រៀនព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យចេះដឹងនូវការបំភ្លឺឲ្យចេះដឹងសព្វសារពើ ដែលប្រជារាស្ត្រអាចនឹងត្រូវការពី
 ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} "1" (مختصر البصائر: 57)

***

ويؤيد هذا التأويل: ما رواه صاحب كتاب الإحتجاج بإسناده إلى عبد الله بن جعفر الحميري ذكر حديثاً مسنداً يرفعه إلى حماد اللحام
 قال: قال أبو عبد الله عليه السلام: نحن و الله نعلم ما في السماوات و ما في الأرض و ما في الجنة و ما في النار، و ما بين ذلك. قال
 حماد فبهِتُ إليه أنظر. فقال: يا حماد إن ذلك في كتاب الله يقوؤها ثلاثاً، ثم تلا هذه الآية "و يوم نبعث في كل أمة شهيداً عليهم من
 أنفسهم و جئنا بك شهيداً على هؤلاء و نزلنا عليك الكتاب تبيانا لكل شيء و هدى و رحمة و بُشرى للمسلمين". إنه من كتاب
 الله الذي فيه تبيان كل شيء. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة , ج 1 , ص 611)*

សេចក្តីអធិប្បាយនេះផ្អែកទៅលើសេចក្តីរាយការណ៍របស់អ្នកចងក្រងសាស្ត្រា អាល់-អ៊ិះហ្ម៉ាទីយ៉ាដ្ឋ
 យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោក ដែលឡើងទៅដល់ អាប់ខុលឡោះហ្ម៉ា ប៊ិន យ៉ាត្រុហ្វារ អាល់-
 ហ្វិមែរី ដោយផ្អែកលើបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ ហ្វាម៉ាដ្ឋ អាល់ឡា-ហ្វាដែលបានថា អាហ្វិ
 អាប់ខុលឡោះហ្ម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عنه} យើង ^{عليهم} ដឹងនូវអ្វីដែលមាននៅ
 លើមេឃនិងលើផែនដី និងអ្វីដែលមាននៅក្នុងឋានសួគ៌ និងអ្វីដែលមាននៅក្នុងឋាននរក ព្រមទាំងអ្វី
 ដែលមាននៅក្នុងចន្លោះនោះ ។" ហ្វាម៉ាដ្ឋបានថា៖ "ខ្ញុំបានសម្លឹងមើលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន
 វចនៈថា៖ "ហ្វាម៉ាដ្ឋអើយ! នោះគឺអ្វីដែលនៅក្នុងព្រះមហាគម្ពីរអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عنه} ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ
 ដូចនេះបីដង ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រអាយ៉ាសុនេះ [១៦:៨៩] ថ្ងៃដែលយើងនឹងលើកសាក្សី
 មួយឡើងក្នុងសហគមន៍នីមួយៗលើពួកគេ ក្នុងចំណោមពួកគេ ហើយយើងនឹងនាំអ្នកមកជាសាក្សី
 លើពួកគេនេះ ។ យើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងនូវព្រះគម្ពីរជាការអធិប្បាយបំភ្លឺសព្វសារពើ ជាមគ្គុទេសក៍
 បង្ហាញផ្លូវ ជាព្រះមេត្តាធម៌និងជាដំណឹងល្អសម្រាប់អ្នកចុះចូលទាំងឡាយ នេះគឺអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះ
 មហាគម្ពីរអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عنه} នៅក្នុងព្រះមហាគម្ពីរនេះមាននូវការអធិប្បាយពណ៌នាពិស្តារអំពីសព្វ
 សារពើ ។" (គឺ អ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ^{عليهم}) ។" (តាក់វីល អាល់-អាយ៉ាត់ បាប៖៥៥ ហ្វាខ្លីស្រួល) 16:84-89

***

وبعضده: ما رواه جَدْفِ الإسنادِ مَرْفُوعاً إِلَى أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِي قَالَ: قُلْتُ لِمَوْلَايَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَسْأَلُكَ عَنْ شَيْءٍ أَنْفِي
 بِهِ عَنِّي مَا حَامَرَ نَفْسِي. قَالَ: ذَاكَ إِلَيْكَ، قُلْتُ: أَسْأَلُكَ عَنِ الْأَوَّلِ وَ الثَّانِي فَقَالَ: عَلَيْهِمَا لَعْنَةُ اللَّهِ كِلَاهُمَا مَضْيَا وَ اللَّهُ مُشْرِكِينَ كَافِرِينَ
 بِاللَّهِ الْعَظِيمِ.

អាហ្វិ ហ្វាស្វាសុ អាល់-ស្វ្វីម៉ាលីបានថ្លែងថាខ្ញុំបាននិយាយជាមួយព្រះបរមគ្រូខ្ញុំ អាឡី ប៊ិន អាល់-ហ្វិសែនី
 ថា៖ "ទូលបង្គំសូមសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអ្វីមួយ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មេត្តាផ្តល់សារប្រយោជន៍ដល់
 ទូលបង្គំពីអ្វីនេះផង ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វានឹងបានទៅលោក ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំ
 សូមសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ (អាហ្វិ បាការ និង អ៊ីម៉ា) ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន
 វចនៈថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عنه} ដាក់បណ្តាសាបុគ្គលទាំងពីរនេះ ដោយសារអំពើដែលពួកគេបានធ្វើ ។
 សូមស្ស្យចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عنه} ពួកគេទាំងពីរជាពួកពិហុទេពនិយម ពួកបដិសេធសទ្ធា (កាហ្វៀរ) សូម
 ស្ស្យចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ា ព្រះដ៏មហាប្រសើរលើសលុប ។"

قَالَ فُلْتُ: يَا مَوْلَايَ وَ الْاَيْمَةُ مِنْكُمْ يُحْمُونَ الْمَوْتَى وَ يَبْرُؤُونَ الْاَكْمَةَ وَ الْاَبْرَصَ وَ يَمْشُونَ عَلَى الْمَاءِ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَا اَعْطَى اللهُ نَبِيًّا شَيْئًا اِلَّا اَعْطَى مُحَمَّدًا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ اٰلِهِ مِثْلَهُ، وَ اَعْطَاهُ مَا لَمْ يُعْطِهِمْ وَ مَا لَمْ يَكُنْ عِنْدَهُمْ، وَ كُلُّ مَا كَانَ عِنْدَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ اٰلِهِ فَقَدْ اَعْطَاهُ امِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ثُمَّ الْحَسَنَ ثُمَّ الْحُسَيْنَ، ثُمَّ اِمَامًا بَعْدَ اِمَامٍ اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، مَعَ الرَّيَادَةِ الَّتِي تَحْدُثُ فِي كُلِّ سَنَةٍ وَ فِي كُلِّ شَهْرٍ وَ فِي كُلِّ يَوْمٍ. (تاويل الآيات الظاهرة : جزء ١ صَفْحَة ٦١٢)

ខ្ញុំបានថា៖ "ព្រះបរមគ្រូ صلوات الله عليه والسلام អើយ! អស់អ្វីម្យ៉ាង عليه السلام ក្នុងចំណោមព្រះអង្គ عليه السلام ធ្លាប់តែបានធ្វើឲ្យអ្នកដែលបានស្លាប់ហើយរស់ឡើងវិញ បានព្យាបាលមនុស្សពិការភ្នែកនិងមនុស្សកើតយូង និងបានដើរលើទឹក ។"

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ម៉ា وَحَلَّ عَلَّ មិនបានព្រះរាជទានអ្វីមួយឲ្យទៅបណ្តាព្រះសាស្តា عليه السلام ដោយឥតបានព្រះរាជទានអ្វីនោះដែរឲ្យទៅម្យ៉ាង عن الله والى និងបណ្តាកូនចៅ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ម៉ា وَحَلَّ عَلَّ បានព្រះរាជទានអ្វីមួយឲ្យទៅអស់ព្រះអង្គ عليه السلام ដោយឥតបានព្រះរាជទានអ្វីនោះឲ្យទៅអស់ព្រះសាស្តាដទៃឡើយ عليه السلام ហើយនឹងមិនបានទៅលើអស់ព្រះសាស្តាទាំងនោះ عليه السلام ឡើយ ។ អ្វីៗទាំងអស់នេះបានលើវិស្វលុលឡោះហ្ម៉ា عن الله والى ហើយព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រទានអ្វីៗទាំងអស់នេះឲ្យទៅអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់មកបានទៅអាល់-ហ្គាសាន صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្វាសាន صلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់មកទៀតបានទៅលើព្រះសន្តអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ពីព្រះសន្តអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មួយទៅព្រះសន្តអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មួយរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ហើយនឹងកើនឡើងលើសនោះ រៀងរាល់ឆ្នាំ រៀងរាល់ខែ រៀងរាល់ថ្ងៃ ។" (2) (تاويل الآيات ٢) វគ្គ ៦ ប្រាខ្លឹស្ម៤)

الشمس والقمر مجسبان

៥. ដួងអាទិត្យនិងដួងចន្ទ្រ[គោចរ]តាមគណនា[ដ៏ផ្ចិតផ្ចង់] (តាមតារាវិថី) ។

والنجم والشجر يسجدان

៦. ផ្កាយនិងដើមឈើក្រាបថ្វាយបង្គំ[ចំពោះអស់ឡោះហ្ម៉ា] ។

***

លោក ដូរុដូ អាល់-រីកគី បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីម៉ា យ៉ាកុហ្គារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ម៉ា ផ្កាយនិងដើមឈើក្រាបថ្វាយបង្គំ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានវចនៈថា៖ "ផ្កាយគឺវិស្វលុលឡោះហ្ម៉ា عن الله والى ឯដើមឈើសំដៅទៅលើអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាអែម៉ាសុំ (បណ្តាព្រះសន្តអ៊ីម៉ា عليه السلام) ដែលពុំដែលប្រព្រឹត្តល្មើសចំពោះអស់ឡោះហ្ម៉ាឡើយ ទោះបីមួយបំប្រិចភ្នែកក៏ពុំដែលឡើយដែរ ។"

លោក ដូរុដូបានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអំពីអាយ៉ាសុំ ព្រះអង្គបានលើកមេឃ ព្រះអង្គបានដាក់ជញ្ជីង ។"

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ "អាយ៉ាសុំនេះចែងសំដៅទៅលើការសោយទិវង្គតរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ម៉ា عن الله والى ពេលណាអស់ឡោះហ្ម៉ាហៅព្រះអង្គត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ។ ដាក់ជញ្ជីងគឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។"

ខ្ញុំបានសួរអំពីអាយ៉ាសុំ ចូរពួកអ្នកកុំល្មើសជញ្ជីង ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ "អស់ឡោះហ្ម៉ា وَحَلَّ عَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកកុំប្រព្រឹត្តល្មើសបង្គាប់បណ្តាអ៊ីម៉ា عليه السلام និងកុំប្រទូសប្រឆាំងពួកគេ عليه السلام ។" ខ្ញុំបានសួរអំពីអាយ៉ាសុំ ចូរពួកអ្នកប្តឹងដោយសមធម៌ ចូរពួកអ្នកកុំធ្វើឲ្យខ្លះក្នុងការវាស់វាល់ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បាន

ថ្លែងថា៖ "ចូរអស់លោកគោរពតាមបណ្តាអ៊ីម៉ា^{عليه السلام} ដោយយុត្តិធម៌ និងកុំប្តូរសិទ្ធិរបស់បណ្តាអ៊ីម៉ា^{عليه السلام} ។" (តាកុំរើល អ៊ុល អាយ៉ាតុំ ទំព័រ ៦៣)

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾

៧. ព្រះអង្គបានលើកមេឃ ព្រះអង្គបានដាក់ជញ្ជីង

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾

៨. ពួកអ្នកមិនត្រូវល្មើសជញ្ជីងទេ ។

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾

៩. ចូរពួកអ្នកថ្លឹងដោយសមធម៌ ចូរពួកអ្នកកុំបំបាត់[ភ្នែក]ជញ្ជីង ។

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾

១០. រីឯផែនដី ព្រះអង្គបានលាតសន្ធឹងវាសម្រាប់បណ្តាសត្វលោកមានជីវិត ។

فِيهَا فَكَيْهَةٌ وَاللَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾

១១. នៅលើផែនដីនោះមានផលានុផលនិងតាលព្រឹក្ស (លម្អើ) ដែលមានស្នងផ្លែក្នុងស្រទប

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾

១២. មានធញ្ញជាតិនៅក្នុងសំបក មានសុគន្ធរុក្ខជាតិ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៥-១២

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "الرَّحْمٰنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ"، قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «اللَّهُ عَلَّمَ [مُحَمَّدًا] الْقُرْآنَ». قُلْتُ: "خَلَقَ الْإِنْسَانَ"؟ قَالَ: «ذَلِكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». قُلْتُ: "عَلَّمَهُ الْبَيَانَ"؟ قَالَ: «عَلَّمَهُ بَيَانَ كُلِّ شَيْءٍ يَحْتَاجُ النَّاسُ إِلَيْهِ». قُلْتُ: "الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُحْسَبَانِ"، قَالَ: «هُمَا يُعَدَّانِ». قُلْتُ: "الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُعَدَّانِ؟" قَالَ: «إِنْ سَأَلْتَ عَنْ شَيْءٍ فَأَتَقِنْتَهُ، إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آيَاتَانِ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ، يَجْرِيَانِ بِأَمْرِهِ، مُطِيعَانِ لَهُ، ضَوْؤُهُمَا مِنْ نُورِ عَرْشِهِ، وَجِزْمُهُمَا مِنْ جَهَنَّمَ،

អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា គេបានតំណាលពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ហ្វ្រែសែន ប៊ិន ខ័លីដូ តមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ខ័លីដូ តមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះ បន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្រែសែន^{عَلِيٌّ} [៥៥:១] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ [៥៥:២] បានបង្ហាត់បង្រៀនគួរអាន ។ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បង្ហាត់បង្រៀនគួរអានឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ។" ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៥៥:៣] បានបង្កើតមនុស្សជាតិ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នោះគឺ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ។" ខ្ញុំបានថា៖

"[មានន័យថាអ្វី] [៥៥:៤] បានបង្ហាត់បង្រៀនគេនូវការបំភ្លឺ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បានបង្ហាត់បង្រៀនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យចេះដឹងនូវការបំភ្លឺ[ឲ្យចេះដឹង]សព្វសារពើ ដែលប្រជារាស្ត្រអាចនឹងត្រូវការពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៥៥:៥] ដួងអាទិត្យនិងដួងចន្ទតាមគណនា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេទាំងពីរនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្ម ។" ខ្ញុំបានថា៖ "ដួងអាទិត្យនិងដួងចន្ទទទួលទណ្ឌកម្ម?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បើលោកសូមអ្វីមួយ លោកត្រូវអនុវត្តវា ។ ដួងអាទិត្យនិងដួងចន្ទជាព្រះសញ្ញាពីរក្នុងបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ។ ពួកវាគោចរក្រោមព្រះបញ្ចាអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ពួកវាធ្វើតាមព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ពន្លឺចែងចាំងរបស់ពួកវាមកពីព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ខ្លួនពួកវាមកពីឋាននរក ។"

فَإِذَا كَانَتِ الْقِيَامَةُ عَادَ إِلَى الْعَرْشِ نُورُهُمَا، وَعَادَ إِلَى النَّارِ جِزْمُهُمَا، فَلَا يَكُونُ شَمْسٌ وَلَا قَمَرٌ، وَإِنَّمَا عَنَاهُمَا لَعَنَهُمَا اللَّهُ، أَلَيْسَ قَدْ رَوَى النَّاسُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ: إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ نُورَانِ [بِالنَّارِ]؟. فَأُلْتُ: بَلَى. قَالَ: «وَمَا سَمِعْتُ قَوْلَ النَّاسِ: فَلَانٌ وَفُلَانٌ شَمْسًا هَذِهِ الْأُمَّةَ وَ نُورُهُمَا؟ فَهُمَا فِي النَّارِ، وَاللَّهُ مَا عَنَى غَيْرَهُمَا».

នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពន្លឺពួកវានឹងត្រឡប់ទៅរកព្រះរាជបល្ល័ង្កវិញ ខ្លួនពួកវានឹងត្រឡប់ទៅឯនរកវិញ ។ ដូច្នោះអ្វីទាំងនេះមិនមែនដួងអាទិត្យនិងដួងចន្ទទេ តែគឺជាបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះទេ (អាច្វិ បាការ និង អ៊ូម៉ារ) ដែលត្រូវបណ្តាសាអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ។ តើប្រជារាស្ត្រមិនបាននិយាយទេថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះវចនៈថាដួងអាទិត្យនិងដួងចន្ទជាពន្លឺពីរនៅក្នុងភ្លើងនរក?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើលោកមិនធ្លាប់បានឮសម្តីរបស់ប្រជារាស្ត្រទេដែលថា៖ "បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយ (អាច្វិ បាការ និង អ៊ូម៉ារ) ជាដួងអាទិត្យរបស់សហគមន៍នេះ ពន្លឺពួកគេដែរ?" ពួកគេទាំងពីរនៅក្នុងភ្លើងនរក នេះឯងអត្ថន័យរបស់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ មិនផ្សេងពីនេះទេ ។"

فُلْتُ: "وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ" قَالَ: «النَّجْمُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ لَقَدْ سَمَّاهُ اللَّهُ فِي عَبْرٍ مُّوَضَّعٍ، فَقَالَ: "وَالنَّجْمُ إِذَا هَوَى"، وَقَالَ: "وَعَلَامَاتٍ وَ بِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ"، [فَالْعَلَامَاتُ: الْأَوْصِيَاءُ، وَالنَّجْمُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)]. فَأُلْتُ: "يَسْجُدَانِ"؟ قَالَ: «يَعْبُدَانِ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[៥៥:៦] ផ្កាយនិងដើមឈើក្រាបថ្វាយបង្គំ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ផ្កាយគឺវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ហៅព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ដូចនេះដែរនៅច្រើនកន្លែងទៀត ។ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា [៥៣:១] [អញសូមសួរ]ចំពោះផ្កាយពេលវាចុះមក ហើយព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា [១៦:១៦] គ្រឿងសម្គាល់ ។ ពួកគេរកផ្លូវឃើញអាស្រ័យលើបណ្តាផ្កាយ ។ គ្រឿងសម្គាល់គឺបណ្តាអ្នកស្នង ឯផ្កាយគឺវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[៥៥:៦] ផ្កាយនិងដើមឈើក្រាបថ្វាយបង្គំ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកវាទាំងពីរធ្វើសក្តារៈ[អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ] ។"

فُلْتُ: "وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَ وَضَعَ الْمِيزَانَ" قَالَ: «السَّمَاءُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ، وَ الْمِيزَانُ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ نَصَبَهُ لِخَلْقِهِ». فَأُلْتُ: "أَلَا تَطْعَمُوا فِي الْمِيزَانِ"؟ قَالَ: «لَا تَعْصُوا الْإِمَامَ». فَأُلْتُ: [«وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ»؟ قَالَ: «أَقِيمُوا الْإِمَامَ بِالْعَدْلِ». فَأُلْتُ: [«وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ»؟ قَالَ: «لَا تَبْخَسُوا الْإِمَامَ حَقَّهُ، وَ لَا تَطْلِمُوهُ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[៥៥:៧] ព្រះអង្គបានលើកមេឃ ព្រះអង្គបានដាក់ជញ្ជីង ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "មេឃគឺរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عَنْ رَبِّهِ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وَجَنِّ បានលើករស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عَنْ رَبِّهِ ទៅរកព្រះអង្គ وَجَنِّ ឯជញ្ជីងគឺអាមីរុល-មមីនីន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដែលត្រូវតែងតាំងឡើងសម្រាប់ជីវនុលោករបស់អល់ឡោះហ្ន៎ وَجَنِّ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[៥៥:៨] ពួកអ្នកមិនត្រូវល្មើសជញ្ជីងទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "កុំរឹងរូសប្រទូសព្រះសន្តមីម៉ា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[៥៥:៩] ចូរពួកអ្នកថ្លឹងដោយសមធម៌?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ចូរប្រព្រឹត្តខ្លួនជាមួយព្រះសន្តមីម៉ា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដោយយុត្តិធម៌ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកកុំគែបបាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងជញ្ជីង?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ចូរកុំរំលោភសិទ្ធិរបស់ព្រះសន្តមីម៉ា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام កុំសង្កត់សង្កិនព្រះសន្តមីម៉ា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។"

وَقَوْلُهُ تَعَالَى: «وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ»، قَالَ: «لِلنَّاسِ»، «فِيهَا فَالْكِهْمَةُ وَالتَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ» قَالَ: «يَكْبُرُ تَمْرُ التَّخْلِ فِي الْقَمْعِ، ثُمَّ يَطْلُعُ مِنْهُ». وَقَوْلُهُ تَعَالَى: «وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ»، قَالَ: «الْحَبُّ: الْحِنْطَةُ وَالشَّعِيرِ وَالْجُبُوبُ، وَالْعَصْفُ: التَّيْنُ، وَالرَّيْحَانُ: مَا يُؤْكَلُ مِنْهُ، وَقَوْلُهُ تَعَالَى: «فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ»، قَالَ: «فِي الظَّاهِرِ مُحَاطَبَةٌ لِلْجَنِّ وَالْإِنْسِ، وَفِي الْبَاطِنِ فَلَانٌ وَفُلَانٌ». ** (تفسير القمّي: جزء ٢ صَفْحَة ٣٤٣، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٢٢٩)

ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ وَجَنِّ [៥៥:១០] រីឯផែនដី ព្រះអង្គបានលាតសន្ធឹងវាសម្រាប់បណ្តាសត្វលោកមានជីវិត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "សម្រាប់បណ្តាមនុស្ស ។" [៥៥:១១] នៅលើផែនដីនោះមានផលានុផលនិងតាលព្រឹក្សដែលមានស្លែផ្លែក្នុងស្រទប ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ផ្លែរបស់តាលព្រឹក្សធំនៅក្នុងស្រទប បន្ទាប់មកវាចេញពីនោះ ។" ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥៥:១២] មានធម្មជាតិនៅក្នុងសំបក មានសុគន្ធរុក្ខជាតិ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "គ្រាប់ស្រូវសាឡី គ្រាប់ស្រូវស្រងៃនិងគ្រាប់ធម្មជាតិ ព្រមទាំងផ្លែល្វា ស្លឹកជីរនិងអ្វីៗដែលហូបបានក្នុងចំណោមដំណាំទាំងនោះ ។" ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥៥:១៣] តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ន័យក្រៅច្បាស់ ងាយយល់របស់អាយ៉ាស៊ុនេសំដៅទៅលើយ៉ូននិងមនុស្ស ឯន័យកំបាំងគឺសំដៅទៅលើបុគ្គលនេះមួយនិងអ្នកនេះ មួយ (អាប៊ូ បាការ និង អ៊ូម៉ារ) ។" (تفسير القمّي 2: 343)

មើលសូរ្យាដ័រ ៥៣ អាយ៉ាស៊ុន ១, សូរ្យាដ័រ ១៦ អាយ៉ាស៊ុន ១៦ ផង ។

فَبِأَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾

១៣. តើឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ១៣

ដូចគ្នានឹងអាយ៉ាស៊ុន ១៦, ១៨, ២១, ២៣, ២៥, ២៨, ៣០, ៣២, ៣៤, ៣៦, ៣៨, ៤០, ៤២, ៤៥, ៤៧, ៤៩, ៥១, ៥៣, ៥៥, ៥៧, ៥៩, ៦១, ៦៣, ៦៥, ៦៧, ៦៩, ៧១, ៧៣, ៧៥, ៧៧ ។

មើលអធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៥-១២ ។

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ دَاوُدَ الرَّقِصِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ"، أَيْ بِأَيِّ، نِعْمَتِي تُكَذِّبَانِ بِمُحَمَّدٍ أَمْ بِعَلِيِّ؟ فِيهِمَا أَنْعَمْتُ عَلَى الْعِبَادِ».* (تأويل الآيات ٦/٦٣٣: ٢:٢، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥: صَفْحَةٌ : ٢٣١)

ដ្បារដ្បី អាណា-វីគីបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម [៥៥:១៣] តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ? មានន័យថា ព្រះឧបការគុណមួយណាដែលអស់លោកបដិសេធ មូហ្វាម៉ាដ្បី^{صلوات الله عليه وآله} ឬ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام}? ព្រះអង្គ^{عليه وآله} ទាំងពីរជាព្រះឧបការគុណមកលើបារទាំងឡាយ ។" (6/633 :2 :2) (2: 6/633)

***

* الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ رَفَعَهُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: «فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ» أَيْ بِاللَّيِّ أَمْ بِالْوَصِيِّ تُكَذِّبَانِ [...] (الكافي : جزء ١ صَفْحَةٌ ٢١٧)

* អាណា-ហ្វីសែនី បឺន មូហ្វាម៉ាដ្បី[រាយការណ៍]តមកពី មូហ្វាឡា បឺន មូហ្វាម៉ាដ្បីដែលលើកឡើងថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី^{عز وجل} [៥៥:១៣] តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ? ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ឬ ព្រះឧត្តរាធិការី^{صلوات الله عليه والسلام} (អ្នកស្នង) ដែលពួកអ្នកទាំងពីរនឹងបដិសេធ?" (217: 1) (الكافي 1: 217)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

១៤. ព្រះអង្គបានបង្កើតមនុស្សជាតិមកពីដីឥដ្ឋដូចកុម្មការភណ្ឌ (ស្ពានបានឆ្លាំងដី)

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៤

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَجْبُوبٍ قَالَ حَدَّثَنِي شَيْخٌ مِنْ أَهْلِ الْمَدَائِنِ يُسَمَّى بِشَرِّ بْنِ أَبِي عُقْبَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ مُحَمَّدًا مِنْ طِينَةٍ مِنْ جَوْهَرَةٍ تَحْتَ الْعَرْشِ وَ إِنَّهُ كَانَ لِطِينَتِهِ نَضْحٌ فَجَبَلَ طِينَةً أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ نَضْحِ طِينَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ كَانَ لِطِينَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ نَضْحٌ فَجَبَلَ طِينَتَنَا مِنْ فَضْلِ طِينَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ كَانَتْ لِطِينَتِنَا نَضْحٌ فَجَبَلَ طِينَةً شِيعَتِنَا مِنْ نَضْحِ طِينَتِنَا فَمَلَأُوهُمْ حُبُّنَا إِلَيْنَا وَ قُلُوبُنَا تَعْطِفُ عَلَيْهِمْ تَعْطَفَ الْوَالِدِ عَلَى الْوَلَدِ وَ نَحْنُ خَيْرٌ لَهُمْ وَ هُمْ خَيْرٌ لَنَا وَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَنَا خَيْرٌ وَ نَحْنُ لَهُ خَيْرٌ. (بصائر الدرجات : جزء ١ صَفْحَةٌ : ١٤)

អាស៊ីម៉ាដ្បី បឺន មូហ្វាម៉ាដ្បីបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាណា-ហ្វីសែនី បឺន ម៉ាស៊ីប ដែលបានឲ្យដឹងថាគេបានផ្លែប្រាប់លោកតមកពីស្មៅខ្ញុំអ្នកម៉ាឌីណាស៊ីម៉ាដ្បីក្នុងដែលគេហៅឈ្មោះថា អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីកូបាស៊ី តមកពី អាហ្វិ យ៉ាត្តាហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ពិតណាស់អស់ឡោះហ្វី^{عز وجل} បានបង្កើតមូហ្វាម៉ាដ្បី^{صلوات الله عليه وآله} មកពីដីឥដ្ឋសារធាតុដ៏មនោរម្យនៅក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ដីឥដ្ឋនោះឯងដែលប្រាប់

ចេញពីមកនោះដែលទៅជាភ្នំមួយ ។ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسَّلَام កើតមកពីដីឥដ្ឋរបស់រ៉ៃសូលុលឡោះហ្មាំ عَلَيْهِ وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ ដែលប្រាប់ចេញមកនោះឯង ។ ដីឥដ្ឋរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسَّلَام បានប្រាប់ចេញមក បានធ្វើឲ្យកើតមាននូវភ្នំមួយ ។ ដីឥដ្ឋយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام មកពីឥដ្ឋសំណល់របស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسَّلَام ។ ដីឥដ្ឋយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام បានប្រាប់ចេញកើតជាភ្នំមួយ ។ ដីឥដ្ឋស្ពឺអាស៊ុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام មកពីដីឥដ្ឋយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ដែលប្រាប់ចេញមកនេះឯង ។ ដូច្នេះ បេះដូង (ចិត្ត) ពួកគេទន់ទេរមករកយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام បេះដូង (ចិត្ត) យើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ប្រកបដោយ សេចក្តីមេត្តាទៅលើពួកគេ មេត្តាលើសឪពុកម្តាយមានមេត្តាលើកូនទៅទៀត ។ យើង عَلَيْهِمُ السَّلَام មានឧបការគុណលើពួកគេ ពួកគេល្អមកលើយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ។ រ៉ៃសូលុលឡោះហ្មាំ عَلَيْهِ وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ មានឧបការគុណមកលើយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام យើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ល្អចំពោះព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ ។" (بصائر الدرجات : 1 : 14)

***

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى عَنْ أَبِي الْحَجَّاجِ قَالَ: قَالَ لِي أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا أَبَا الْحَجَّاجِ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ مُحَمَّدًا وَ آلَ مُحَمَّدٍ مِنْ طِينَةِ عَلِيِّ بْنِ وَ خَلَقَ قُلُوبَهُمْ مِنْ طِينَةِ عَلِيِّ بْنِ وَ خَلَقَ قُلُوبَهُمْ مِنْ طِينَةِ عَلِيِّ بْنِ فَكُلُّهُمْ مِنْ شَيْعَتِنَا مِنْ أْبْدَانِ آلِ مُحَمَّدٍ وَ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ عَدُوَّ آلِ مُحَمَّدٍ مِنْ طِينِ سَجِينٍ وَ خَلَقَ قُلُوبَهُمْ مِنْ طِينِ أْحْبَثٍ مِنْ ذَلِكَ وَ خَلَقَ شَيْعَتَهُمْ مِنْ طِينِ دُونَ طِينِ سَجِينٍ وَ خَلَقَ قُلُوبَهُمْ مِنْ طِينِ سَجِينٍ فَكُلُّهُمْ مِنْ أْبْدَانِ أَوْلِيَّكَ وَ كَلُّ قَلْبٍ يَحْنُ إِلَى بَدَنِهِ . (بصائر الدرجات : جزء ١ صفحہ ١٤)

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា បានផ្តេងប្រាប់យើងគឺ អាហ្វិ អាល់-ហ្មាត្រូយ៉ាត្រូ ដែលបានឲ្យដឹងថា អាហ្វិ យ៉ាត្រូហ្វារ صلوات الله عليه والسَّلَام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អាហ្វិ អាល់-ហ្មាត្រូយ៉ាត្រូអើយ ! ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្មាំ عَلَيْهِ وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ បានបង្កើតដីឥដ្ឋមូហាំម៉ាដូ និងបណ្តាកូនទៅ عَلَيْهِمُ السَّلَام មូហាំម៉ាដូ عَلَيْهِ وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ មកពីដីឥដ្ឋ **អ៊ីលីយ៉ីន** ព្រះអង្គ عَلَيْهِمُ السَّلَام បានបង្កើតបេះដូង (ចិត្ត) របស់អស់ព្រះអង្គ عَلَيْهِمُ السَّلَام មកពីដីឥដ្ឋខ្ពស់ជាងនោះទៅទៀត ព្រះអង្គ عَلَيْهِمُ السَّلَام បានបង្កើតស្ពឺអាស៊ុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ពីដីឥដ្ឋផ្សេងពី **អ៊ីលីយ៉ីន** ព្រះអង្គ عَلَيْهِمُ السَّلَام បានបង្កើតបេះដូងពួកគេពីដីឥដ្ឋ **អ៊ីលីយ៉ីន** ។ បេះដូងរបស់ស្ពឺអាស៊ុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام កើតមកពីខ្លួនរបស់បណ្តាកូនទៅ عَلَيْهِمُ السَّلَام របស់មូហាំម៉ាដូ عَلَيْهِ وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ ។ ពិតណាស់អល់ឡោះហ្មាំ عَلَيْهِ وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ បានបង្កើតពួកសត្រូវរបស់បណ្តាកូនទៅ عَلَيْهِمُ السَّلَام មូហាំម៉ាដូ عَلَيْهِ وَالْآលِهِ وَسَلَّمَ មកពីដីឥដ្ឋ **ស៊ីត្រយ៉ីន** ព្រះអង្គ عَلَيْهِمُ السَّلَام បានបង្កើតបេះដូងពួកគេមកពីដីឥដ្ឋអាក្រក់ជាងនោះទៅទៀត ព្រះអង្គ عَلَيْهِمُ السَّلَام បានបង្កើតបក្សពួកពួកគេមកពីដីឥដ្ឋផ្សេងពីដីឥដ្ឋ **ស៊ីត្រយ៉ីន** ព្រះអង្គ عَلَيْهِمُ السَّلَام បានបង្កើតបេះដូងពួកគេមកពីដីឥដ្ឋ **ស៊ីត្រយ៉ីន** ។ បេះដូងពួកគេកើតមកពីខ្លួនរបស់ពួកទាំងនោះ បេះដូងនីមួយៗជំពាក់ចិត្តខ្លាំងទៅលើខ្លួនរបស់វា ។" (بصائر الدرجات : 1 : 14)

وَ خَلَقَ الْجَبَّانَ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ ﴿٥٥﴾

១៥. ព្រះអង្គបានបង្កើតយ៉ូន (ពួកបិសាច) មកពីអណ្តាតភ្លើងឥតផ្សេងនៃភ្លើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្មុ ១៥

في عُيُونِ الْأَخْبَارِ فِي بَابِ مَا جَاءَ عَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ حَبْرِ الشَّامِيِّ وَ مَا سَأَلَ عَنْهُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ: وَ فِيهِ سَأَلَهُ عَنْ إِسْمِ أَبِي الْجَيْنِ، فَقَالَ: شَوْمَانٌ وَ هُوَ الَّذِي خُلِقَ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صفحہ ١٩٠)

នៅក្នុង[សាត្រា] អ៊ូយុន អាល់-អាក្ម់បារ អាល់-រីដ្ឋី صلوات الله عليه والسَّلَام នៅក្នុងខណ្ឌដែលស្តីពីរចនៈរបស់អាល់-រីដ្ឋី صلوات الله عليه والسَّلَام ដកស្រង់មកពីព័ត៌មានរបស់បុរសស៊ីរី ត្រង់កន្លែងគាត់បានសួរអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسَّلَام នៅក្នុង

ហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស ១ នៅក្នុងហ្ន៊ូស្ត្រីវង្សនេះគាត់បានសូត្រព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីឈ្មោះរបស់ឪពុករបស់យ៉ូន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូរ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធ គេជាម្នាក់ដែលត្រូវបង្កើតមកពីអណ្តាតភ្លើងគ្មានផ្សែងនៃភ្លើង ។" (تفسير نور الثقلين ٢٥ ٢٦ ហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស ១៤)

***

* (تَحْفَةُ الْإِخْوَانِ) قَالَ: ذَكَرَ بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ، بِحَذْفِ الْإِسْنَادِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: أَخْبَرَنِي عَنْ خَلْقِ آدَمَ، كَيْفَ خَلَقَهُ اللَّهُ تَعَالَى؟ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمَّا خَلَقَ نَارَ السَّمُومِ، وَ هِيَ نَارٌ لَا حَرَّ لَهَا وَ لَا دُخَانَ، فَخَلَقَ مِنْهَا الْجَانَّ، فَذَلِكَ مَعْنَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ الْجَانُّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَخْلُقَ مِنْ نَارِ السَّمُومِ" وَ سَمَاءُ مَارِجًا، وَ خَلَقَ مِنْهُ زَوْجَهُ وَ سَمَاءَهَا مَارِجَةٌ، فَوَافَعَهَا فَوَلَدَتْ الْجَانَّ، ثُمَّ وَلَدَ الْجَانُّ وَلَدًا وَ سَمَاءَهُ الْجِنَّ، وَ مِنْهُ تَفَرَّعَتْ قَبَائِلُ الْجِنَّ، وَ مِنْهُمْ إِبْلِيسُ اللَّعِينُ، وَ كَانَ يُؤَلِّدُ الْجَانَّ الدَّكْرَ وَ الْأُنثَى، وَ يُؤَلِّدُ الْجِنَّ كَذَلِكَ تَوَآمَيْنِ، فَصَارُوا يَسْعَيْنِ أَلْفًا ذَكَرًا وَ أَنْثَى، وَ إِزْدَادُوا حَتَّى بَلَغُوا عِدَّةَ الرَّمَالِ. (تحفة الإخوان: ٦٢ «مخطوط». البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صفة: ٣٤١)

*. នៅក្នុងសាត្រា ទុះហ្ន៊ូហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស អាល់-អ៊ុះខ្លីវ៉ាន គេបានឲ្យដឹងថា លោកអ្នកស្រាយគូរអានខ្លះបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដាច់ តមកពី អាច្ឆិ បាស្រៀវ តមកពី អាល់-ស្ត្រីវង្ស យ៉ូកុំហ្ន៊ូហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្ន៊ូហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស صلوات الله عليه والسلام ។ លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យទូលបង្គំបានដឹងអំពីការបង្កើតអាដ្វា صلوات الله عليه والسلام ផង តើអស់ឡោះហ្ន៊ូ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានបង្កើតព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មកដូចម្តេច?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្ន៊ូ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានបង្កើតភ្លើងពុលភ្លើងនេះមិនមានកម្ដៅនិងមិនមានផ្សែងទេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបង្កើត យ៉ូន (الجان) ជូនតាមបង្គំរបស់យ៉ូន) មកពីភ្លើងនេះ ។ នេះគឺនិយមរបស់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [១៥:២៧] ឯយ៉ូន យើងបានបង្កើតវាកាលពីមុន មកពីភ្លើងនេះគតិល ។ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់ឈ្មោះវាថា ម៉ារីយ៉ូ (مارجاً) បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបង្កើតភរិយាវាមកពីវា ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់ឈ្មោះវាថា ម៉ារីយ៉ូស្ត្រីវង្ស (مارجئة) ។ វាក៏បានរួមរីកជាមួយនាងនោះ នាងនោះក៏បានកើតកូនចៅដែលហៅថាយ៉ូន ។ បន្ទាប់មកយ៉ូនបានកូនប្រុសមួយមានឈ្មោះថាយ៉ូន ។ យ៉ូនក៏កើតសុសសាយកើតជាបណ្តាកុលសម្ព័ន្ធយ៉ូន ។ អ៊ីប្រីសត្រូវបណ្តាសាកើតចេញមកពីពួកវាទាំងនេះឯង ។ ពួកយ៉ូនបានបង្កើតកូនប្រុសនិងស្រី ពួកយ៉ូនក៏បានបង្កើតកូនភ្លោះដែរ ។ ដូច្នេះពួកវាទាំងអស់មានចំនួន ៩០ ០០០ នាក់ ប្រុសនិងស្រី ។ ពួកវាកាន់តែកើនឡើងលុះមានចំនួនច្រើនដូចគ្រាប់ខ្សាច់ ។" (تحفة الإخوان: 62 «مخطوط»)

មើលសូរ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធ ១៦ អាយ៉ាស្ត្រីវង្ស ២៧ ផង ។

***

* عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الرَّازِيِّ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ جَعْفَرِ الْجَعْفَرِيِّ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ بَيْنَ يَدَيْهِ تَمْرٌ بَرْنِيٌّ وَ هُوَ مُجْدٌّ فِي أَكْلِهِ يَأْكُلُهُ بِشَهْوَةٍ فَقَالَ لِي يَا سُلَيْمَانُ أَذُنُ فُكُلٍ قَالَ فَذَنُوتُ مِنْهُ فَأَكَلْتُ مَعَهُ وَ أَنَا أَقُولُ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ إِنِّي أَرَاكَ تَأْكُلُ هَذَا التَّمْرَ بِشَهْوَةٍ فَقَالَ نَعَمْ إِنِّي لِأَجِبُهُ

* មិត្តយើងច្រើននាក់[បានតំណាល]តមកពី សាស្ត្រីវង្ស ប៊ិន មូហ្ន៊ូហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស តមកពី មូហ្ន៊ូហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់-វ៉ាស្ត្រីវង្ស តមកពី សូរ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធ ប៊ិន យ៉ូកុំហ្ន៊ូហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស អាល់-យ៉ូកុំហ្ន៊ូហ្ន៊ូស្ត្រីវង្សដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានដើរជួបអាច្ឆិ អាល់-ហ្ន៊ូស្ត្រីវង្ស អាល់-វីដ្វី صلوات الله عليه والسلام នៅពីមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានលម្អើបាវនី ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សោយមិនឈប់ សោយដោយចំណង់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "សូរ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធអើយ! ចូលមកអង្គុយ ។" ខ្ញុំក៏បាន

ទៅក្បែរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បរិភោគជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបាន ធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ! ទូលបង្គំឃើញព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សោយដោយចំណង់ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មាន រចនៈថា៖ "មែន ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចូលចិត្តលម្អើណាស់ ។"

قَالَ قُلْتُ وَ لِمَ ذَاكَ قَالَ لِأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ تَمْرِيًّا وَ كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تَمْرِيًّا وَ كَانَ أَحْسَنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تَمْرِيًّا وَ كَانَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تَمْرِيًّا وَ كَانَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تَمْرِيًّا وَ كَانَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تَمْرِيًّا وَ كَانَ أَبِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تَمْرِيًّا وَ أَنَا تَمْرِيٌّ وَ شِيعَتُنَا يُجِبُونَ التَّمْرَ لِأَنَّهُمْ خُلِفُوا مِنْ طَيِّبَتِنَا وَ أَعْدَاؤُنَا يَا سَلِيمَانُ يُجِبُونَ الْمُسْكَرَ لِأَنَّهُمْ خُلِفُوا « مِنْ مَارَجٍ مِنْ نَارٍ » . (الكافي : جزء ٦ صَفْحَة ٣٤٥)

លោកបានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈថា៖ "ព្រោះវិស្វលុលឡោះហ្មី صلوات الله عليه والسلام ចូល ចិត្តលម្អើ, អាឡី صلوات الله عليه والسلام ចូលចិត្តលម្អើ, អាណ-ហ្មាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ចូលចិត្តលម្អើ, អាចិ អាប៊ុនឌុលឡោះហ្មី صلوات الله عليه والسلام (អាណ-ហ្មីសែនី صلوات الله عليه والسلام) ចូលចិត្តលម្អើ, សែណាល-អាប៊ីខ្លីន صلوات الله عليه والسلام ចូលចិត្តលម្អើ, អាចិ យ៉ាកុហ្មារ صلوات الله عليه والسلام ចូល ចិត្តលម្អើ, អាចិ អាប៊ុនឌុលឡោះហ្មី صلوات الله عليه والسلام ចូលចិត្តលម្អើ, ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចូលចិត្តលម្អើ, ស្មីអាសុយើង صلوات الله عليه والسلام ចូលចិត្តលម្អើព្រោះពួកគេត្រូវបង្កើតមកពីដីឥដ្ឋយើង صلوات الله عليه والسلام ។ សូរ្យដោយអើយ សត្រូវយើង صلوات الله عليه والسلام ស្រឡាញ់គ្រឿងស្រវឹងព្រោះពួកគេត្រូវបង្កើតមកពី [៥៥:១៥] អណ្តាតភ្លើងគ្មានផ្សែងនៃភ្លើង ។" (الكافي : 6 : 345)

فَبِأَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

១៦. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَ رَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾

១៧. [ព្រះអង្គជា]ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបូព៌ាទាំងពីរ (ទិសខាងកើត) ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបស្ចឹមទាំងពីរ (ទិសខាងលិច) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១៧

قُلْتُ قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: ”رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَ رَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ“ قَالَ: « الْمَشْرِقَيْنِ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ الْمَغْرِبَيْنِ: أَحْسَنُ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، [وَ فِي] أَمَّا لِهَمَا بَجْرِي « فَبِأَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ »، قَالَ: « رَسُولُ اللَّهِ وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) » .** (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٤٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٣٣)

គេបានឲ្យដឹង នៅក្នុងសេចក្តីវាយការណ៍របស់ សែហ្សី ប៊ិន អ៊ីម៉ែដោយ តមកពី អ៊ីសហ្គាក់ ប៊ិន អាម៉ារ តមកពី អាចិ បាស្រៀវ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាប៊ុនឌុលឡោះហ្មី صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្មី صلوات الله عليه والسلام [៥៥:១៧] ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបូព៌ាទាំងពីរ ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបស្ចឹមទាំងពីរ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈ ថា៖ "ទិសបូព៌ាទាំងពីរគឺវិស្វលុលឡោះហ្មី صلوات الله عليه والسلام និង អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ ឯទិសបស្ចឹមទាំងពីរគឺ

អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ហ្វ្រែសនី صلوات الله عليه والسلام ។ នៅក្នុងគំរូទាំងពីរនេះហូរចេញមកនូវ [៥៥:១៨] ព្រះឧបការគុណមួយណាដែលប្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ? គឺស៊ីលុលឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه وآله និង អាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه والسلام " (344 :2) 1"

***

* الطَّرْسِيُّ فِي (الإحتجاج): عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: حَطَبْنَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى مِنْبَرِ الْكُوفَةِ، فَحَمَدَ اللَّهُ وَ أَثْنَى عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: «أَيُّهَا النَّاسُ، سَلُونِي فَإِن بَيْنَ جَوَاحِي عِلْمًا» فَقَامَ إِلَيْهِ ابْنُ الْكَوَّاءِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، [...] وَجَدْتُ كِتَابَ اللَّهِ يَنْفُضُ بَعْضُهُ بَعْضًا،

* អាល់-តួបរីស៊ី[មានប្រសាសន៍]នៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-អ៊ុហ្វ្រែហ្វ្រែ តមកពី អាល់-អាស្តូបាតុ ប៊ិនណាបាតាស្តុដែលបានថា អាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه والسلام បានសម្តែងធម៌នៅលើវេទិកាស្រុកអាល់-គូហ្វាស្តុ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើសក្តារបូជាអាល់ឡោះហ្វ្រែ عَزَّ وَجَلَّ និងលើកតម្កើងព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ហើយមានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! ចូរសូរខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មកចុះ ព្រោះនៅចន្លោះផ្ទាំងជំនីរខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះអភិញ្ញា ។" អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ុបានងើបឡើង ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه والسلام អើយ! ទូលបង្គំបានឃើញមាននៅក្នុងព្រះមហាគម្ពីរអាល់ឡោះហ្វ្រែ عَزَّ وَجَلَّ នូវអ្វី (អាយ៉ាស្តុ) ដែលធ្វើឲ្យអ្វី (អាយ៉ាស្តុ) មួយទៀតមោឃៈ ។"

قَالَ: «تَكَلَّمَكَ أُمَّكَ يَا بَنَ الْكَوَّاءِ، كِتَابَ اللَّهِ يُصَدِّقُ بَعْضُهُ بَعْضًا، وَ لَا يَنْفُضُ بَعْضُهُ بَعْضًا، فَسَلْ عَمَّا بَدَا لَكَ؟»

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ុអើយ សូមឲ្យម្តាយលោកអស់សង្ឃឹមលើរូបលោក! ព្រះមហាគម្ពីរអាល់ឡោះហ្វ្រែ عَزَّ وَجَلَّ [អាយ៉ាស្តុ]នីមួយៗទទួលស្គាល់គ្នា (គឺអះអាងបញ្ជាក់) ទៅវិញទៅមក មិនធ្វើឲ្យ [អាយ៉ាស្តុ]មួយណាលុប[អាយ៉ាស្តុ]មួយណាចោលទេ ។ ដូច្នេះចូរលោកសួរមកចុះអំពីអ្វីដែលលោកទទួលបាននោះ ។"

قَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، سَمِعْتُهُ يَقُولُ: ”رَبِّ الْمَشَارِقِ وَ الْمَغَارِبِ“ وَ قَالَ فِي آيَةٍ أُخْرَى: ”رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَ رَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ“، وَ قَالَ فِي آيَةٍ أُخْرَى: ”رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ“.

គាត់បានថា៖ "អាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه والسلام អើយ! ទូលបង្គំបានឮព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា [៧០:៤០] អញសូមសួរចំពោះព្រះម្ចាស់នៃទិសបូព៌ានិងទិសបស្ចឹម ។ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលក្នុងអាយ៉ាស្តុមួយទៀតថា [៥៥:១៧] ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបូព៌ាទាំងពីរ ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបស្ចឹមទាំងពីរ ។ នៅក្នុងអាយ៉ាស្តុមួយទៀត [២៦:២៨] ព្រះម្ចាស់នៃទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិច ។"

قَالَ: «تَكَلَّمَكَ أُمَّكَ يَا بَنَ الْكَوَّاءِ، هَذَا الْمَشْرِقُ وَ هَذَا الْمَغْرِبُ، [وَ أَمَّا] قَوْلُهُ: ”رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَ رَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ“ فَإِنَّ مَشْرِقَ الشِّتَاءِ عَلَى جِدَةٍ، وَ مَشْرِقَ الصَّيْفِ عَلَى جِدَةٍ، أَمَا تَعْرِفُ ذَلِكَ مِنْ قُرْبِ الشَّمْسِ وَ بُعْدِهَا؟

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ុអើយ សូមឲ្យម្តាយលោកអស់សង្ឃឹមលើរូបលោក! នេះគឺទិសខាងកើត នេះគឺទិសខាងលិច ។ ឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ [៥៥:១៧] ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបូព៌ាទាំងពីរ ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបស្ចឹមទាំងពីរ ។ នេះគឺទិសខាងកើតរបស់រដូវត្រជាក់ដោយមានព្រំសីមា នេះគឺ

ទិសខាងលិចរបស់រដូវក្តៅដោយមានព្រំសីមា ។ តែតើលោកដឹងទេថាដូងអាទិត្យនៅជិតឬនៅឆ្ងាយ ប៉ុណ្ណាទេ ?

وَأَمَّا قَوْلُهُ: "بَرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ" فَإِنَّ لَهَا ثَلَاثَ مِائَةٍ وَ سِتِّينَ بُرْجًا، تَطَّلِعُ كُلُّ يَوْمٍ مِنْ بُرْجٍ وَ تَعْرُبُ فِي آخِرِهِ، فَلَا تَعُودُ إِلَيْهِ إِلَّا مِنْ قَابِلٍ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ». (الإحتجاج : صَفْحَة ٢٥٩)

រីឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^ﷺ [៧០:៥០] អញសូមសួរថាព្រះម្ចាស់នៃទិសបូព៌ានិងទិសបស្ចឹម វាមាន ៣៦០ តារាងិករ (ក្រុមផ្កាយ) ។ [ដូងអាទិត្យ]លេចឡើងពីក្នុងតារាងិករនីមួយៗ ហើយលិចបាត់នៅក្នុង តារាងិករមួយទៀត ។ វានឹងមិនត្រឡប់ទៅវិញទេ លើកលែងតែក្នុងឆ្នាំបន្ទាប់ក្នុងថ្ងៃពិសេសមួយ នោះ ។" (259: الإحتجاج)

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكَمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

១៨. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾

១៩. ព្រះអង្គបានលែងសមុទ្រទាំងពីរឲ្យចូបគ្នា ។

***

លោក យ៉ាកុបហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស់នេះថា អ៊ីម៉ាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងសែយីដ្យាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមហាសាគរដ៏ជ្រៅពីរ ពុំមានមហាសាគរណាឆ្លងកាត់ទេ ។" (តាហ្វ្សៀរ ហ្វ្វីរត)

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾

២០. រវាង[សមុទ្រ]ទាំងពីរមានរបាំងមួយ [សមុទ្រ]ទាំងពីរមិនរំលង[របាំងនោះ]ទេ ។

***

អ៊ីបនូ អ្នកបាស់ ^ﷺ បានថា៖ "អាយ៉ាស់នេះត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើម៉ោឡាអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} និង សែយីដ្យាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ មានរបាំងរវាងអ្នកទាំងពីរ ដូច្នេះម្នាក់ៗមិនឆ្លងកាត់គ្នាទេ ។ រីស៊ីលុលឡោះហ្វ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "បណ្តាត្បូងគង់ចេញពីមហាសាគរទាំងនេះ នោះគឺ អ៊ីម៉ាំហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អ៊ីម៉ាំ ហ្វ្វីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (តាហ្វ្សៀរ ហ្វ្វីរត)

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكَمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾

២១. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّوْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾

២២. គង់និងលតាមណី (កែវប្រពាល ឬ ផ្កាថ្ម) ចេញមកពី[សមុទ្រ]ទាំងពីរនេះ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ូ ១៩-២២

ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَصْبَهَانِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمُنْقَرِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدِ الْقَطَّانِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ * بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ“، قَالَ: «عَلِيِّ وَ فَاطِمَةَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) بَحْرَانِ مِنَ الْعِلْمِ عَمِيقَانِ، لَا يَبْغِي أَحَدُهُمَا عَلَى صَاحِبِهِ، ”يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّوْلُؤُ وَ الْمَرْجَانُ“ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)».** (الخصال : صَفْحَة ٦٥ حَدِيث ٩٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥: صَفْحَة : ٢٣٣)

អ៊ីបន្ទ បាច្ចិវីហ្គ បានឲ្យដឹងថាឪពុកលោកបានថ្លែងប្រាប់លោកតមកពី សាអុដ្ឋ ប៊ិន អុប្ដុលឡោះហ្គ តមកពី អាស់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ អាស់-អាស្ត្រូបាហ្គានី តមកពី ស្វីឡែម៉ាន ប៊ិន ដ្យាវដ្ឋ អាស់-មិនក្លីរី តមកពី យ៉ាស្ត្រយ៉ា ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ អាស់-ក្លីតូន ដែលបានថាខ្ញុំឮ អាច្ចិ អុប្ដុលឡោះហ្គ មានរចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥៥:១៩] ព្រះអង្គបានលែងសមុទ្រ ទាំងពីរឲ្យចូបគ្នា ។ [៥៥:២០] រវាងទាំងពីរមានរបាំងមួយ ទាំងពីរមិនលែងទេ ថា: "អាលី ៧ និង ហ្វាទីម៉ាស្ត្រ ៧ ជាមហាសាគរជ្រៅពីរនៃចំណេះវិជ្ជា ព្រះអង្គ ៧ ទាំងពីរមិនខ្វែងគ្នាទេ ។ [៥៥:២២] គង់នឹងលតាមណីចេញមកពីទាំងពីរនេះ គឺ អាស់-ហ្គាសាន់ ៧ និង អាស់-ហ្គ្វីសែនី ៧" (الخصال: 96 /65)

***

* و عنه: عن عليِّ بنِ مُحَمَّدٍ الدَّهَّانِ، عن أَحْمَدَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عن إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ الْأَعْمَشِ، عن كَثِيرِ بْنِ هِشَامٍ، عن كَهْمَشِ بْنِ الْحَسَنِ، عن أَبِي السَّلِيلِ، عن أَبِي ذَرٍّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ“، قَالَ: عَلِيُّ وَ فَاطِمَةُ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، ”يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّوْلُؤُ وَ الْمَرْجَانُ“ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)،

* [...] រាយការណ៍តមកពីអាលី ប៊ិន ម៉ាក្កុឡាដ្ឋ អាស់-ដ្យាស្ត្រូបាហ្គានី តមកពី អាស្ត្រូបាហ្គានី ប៊ិន ស្វីឡែម៉ាន តមកពី អ៊ីសហ្គាត្តូ ប៊ិន អ៊ីបរហ្គីម អាស់-អាត្តុម៉ាស្ត្រ តមកពី កាស្ត្រៀរ ប៊ិន ហ្គីស្តា តមកពី កាស្ត្រូម៉ាស្ត្រ ប៊ិន អាស់-ហ្គាសាន់ តមកពី អាច្ចិ អាស់-សាលីល តមកពី អាច្ចិ ស្វារ ៧ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ ៧ [៥៥:១៩] ព្រះអង្គបានលែងសមុទ្រទាំងពីរឲ្យចូបគ្នា ថា: "អាលី ៧ និង ហ្វាទីម៉ាស្ត្រ ៧ ។ [៥៥:២២] គង់នឹងលតាមណី (តែរប្រពាល ឬ ផ្កាថ្ម) ចេញមកពីទាំងពីរនេះ គឺអាស់-ហ្គាសាន់ ៧ និង អាស់-ហ្គ្វីសែនី ៧" (الخصال: 96 /65)

فَمَنْ رَأَى مِثْلَ هَؤُلَاءِ الْأَرْبَعَةِ: عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ (عليهم السلام)؟ لَا يُجِبُهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ، وَ لَا يُبْغِضُهُمْ إِلَّا كَافِرٌ، فَكُونُوا مُؤْمِنِينَ بِحُبِّ أَهْلِ الْبَيْتِ، وَ لَا تَكُونُوا كُفْرًا بِيَعْضِهِمْ فَتُلْقُوا فِي النَّارِ. ** (تأويل الآيات : الجزء ٢ صَفْحَة ٦٣٦ حَدِيث ١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥: صَفْحَة : ٢٣٤)

មានអ្នកណាឃើញមានអ្នកណាស្នើបុគ្គលទាំងបួននេះទេគឺ: អាលី ៧, ហ្វាទីម៉ាស្ត្រ ៧, អាស់-ហ្គាសាន់ ៧, អាស់-ហ្គ្វីសែនី ៧? មានតែមុន្និយសដែលស្រឡាញ់ព្រះអង្គទាំងបួន ៧ មានតែ

បុគ្គលកាល្យោទេដែលស្អប់ព្រះអង្គទាំងបួន^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ។ ដូច្នោះចូរទៅជាមុនដោយការស្រឡាញ់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ចូរកុំទៅជាបុគ្គលកាល្យោទេឡើយដោយការស្អប់ព្រះអង្គទាំងបួន^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ព្រោះអស់លោកនឹងត្រូវបានទម្លាក់ទៅក្នុងភ្លើងនរក ។" (14/636 :2) (تأويل الآيات)

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكَ مَا تُكَدِّبَانِ ﴿٢٣﴾

២៣. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾

២៤. កម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គគឺគ្រឿងបរិក្ខារទៀបគ្នានៅលើសមុទ្រ ដូចបណ្តាទង់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២៤

ابن بابويه: بإسناده، عن عليّ (عليه السلام)، في قوله تعالى: "و لَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ" قَالَ: السُّفُنُ. ** (عيون أخبار الرضا (عليه السلام): الجزء ٢ صَفْحَة ٦٦ حَدِيث ٣٠٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥: صَفْحَة : ٢٣٦)

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកតមកពីអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} បានឲ្យដឹងថា: "ទាក់ទងនឹងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គី ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [៥៥:២៤] កម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គគឺគ្រឿងបរិក្ខារទៀបគ្នានៅលើសមុទ្រ ដូចបណ្តាទង់ អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "បណ្តាទង់ ។"

(عيون أخبار الرضا (عليه السلام): 2 : 300 / 66)

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكَ مَا تُكَدِّبَانِ ﴿٢٥﴾

២៥. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

كُلٌّ مِّنْ عَلَيْهَا فَا نِ ﴿٢٦﴾

២៦. ទាំងអស់គ្នានៅលើវា (ផែនដី) រមែងស្លាប់សូន្យបង់ ។

وَيَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾

២៧. គង់នៅតែព្រះភក្ត្រព្រះម្ចាស់អ្នក[មួយគត់]ទេ ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏មានព្រះកិត្តិយស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២៦-២៧

و قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «نَحْنُ الْوَجْهَ الَّذِي يُؤْتَى اللهُ مِنْهُ». ** (تفسير القمّي : الجزء ٢ صَفْحَة ٣٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥: صَفْحَة : ٢٣٦)

អាណី ប៊ិន អាណ-ហ្វ័រម៉ាន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យើង عليهم السلام គឺព្រះភក្ត្រ គឺព្រះភក្ត្រដែលអល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន មកពីនោះបាន ។" (345 :2 2) (تفسير القمي)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي سَلَامٍ النَّخَّاسِ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «نَحْنُ الْمَثَانِي الَّذِي أَعْطَاهُ اللَّهُ نَبِيَّنَا مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ نَحْنُ وَجْهُ اللَّهِ، تَنَقَّلَبُ فِي الْأَرْضِ بَيْنَ أَظْهُرِكُمْ، وَ نَحْنُ عَيْنُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ، وَ يَدُهُ الْمَبْسُوطَةُ بِالرَّحْمَةِ عَلَى عِبَادِهِ عَرَفْنَا مَنْ عَرَفْنَا، وَ جَهَلْنَا مَنْ جَهَلْنَا وَ إِمَامَةُ الْمُتَّقِينَ».** (الكافي : جُزء ١ صَفْحَة ١١١ حَدِيث ٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَة : ٢٩٤)

[...] អាណី យ៉ុក្តុហ្វ័រម៉ាន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យើង عليهم السلام ជាទ្វេភាព (المثنائي) ដែលអល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន ព្រះរាជទាន ឲ្យមកព្រះសាស្តាមហ្វ័រម៉ាន عليه وآله យើង عليهم السلام យើង عليهم السلام ជាព្រះភក្ត្ររបស់អល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន យើង عليهم السلام លេចឡើង នៅក្នុងចំណោមអល់លោក យើង عليهم السلام ជាព្រះនេត្រអល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន នៅក្នុងជីវនុលោករបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ ព្រះហត្ថព្រះអង្គ عليهم السلام លាតសន្ធឹង ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គ عليهم السلام មកលើបណ្តាបារបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ អ្នកណាស្គាល់យើង عليهم السلام អ្នកនោះបានស្គាល់យើង عليهم السلام អ្នកណាមិនដឹងអំពីយើង عليهم السلام ទេ អ្នកនោះ មិនដឹងអំពីយើង عليهم السلام ទេ ។ យើងជាអ្វីម្យ៉ាងរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្ត ។" (3 /111 :1) (الكافي)

***

في عُيُونِ الْأَخْبَارِ فِي بَابِ مَا جَاءَ عَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي التَّوْحِيدِ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: فَقُلْتُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ فَمَا مَعْنَى الْخَبَرِ الَّذِي رَوَاهُ أَنَّ ثَوَابَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ التَّنَظَّرُ إِلَى وَجْهِ اللَّهِ تَعَالَى؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا أَبَا الصَّلْتِ مَنْ وَصَفَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِوَجْهِهِ كَأَلْوَجْهِهِ فَقَدْ كَفَرَ، وَ لَكِنَّ وَجْهَ اللَّهِ أَنْبِيَاؤُهُ وَ حُجُجُهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، الَّذِينَ يَتَوَجَّهُونَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ إِلَى دِينِهِ وَ مَعْرِفَتِهِ، وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «كُلُّ مَنْ عَلَيَّهَا فَإِنَّ * وَ يَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ» وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ» فَانْظُرْ إِلَى أَنْبِيَاءِ اللَّهِ تَعَالَى وَ رُسُلِهِ وَ حُجُجِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ فِي دَرَجَاتِهِمْ ثَوَابٌ عَظِيمٌ لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ قَدْ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ: مَنْ أَبْغَضَ أَهْلَ بَيْتِي وَ عَشْرَتِي لَمْ يَبْرِي وَ لَمْ أَرَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٥ , الصفحة ١٩٢)

នៅក្នុង[សាត្រា] អ៊ូយុន អាណ-អាណុំបារ ត្រង់ខណ្ឌដែលអាណ-វិជ្ជី صلوات الله عليه والسلام ថ្លែងអំពីព្រះតែមួយគត់ ក្នុង ហ្វ័រម៉ាន عليه وآله វង់មួយ ។ ក្នុងហ្វ័រម៉ាននេះ គេបានសូរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្វ័រម៉ាន អ៊ូយុន តើ ដំណឹងស្តីពីវង់របស់ "ពុំមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន ឡើយ" ការសម្លឹងមើលព្រះភក្ត្រអល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន មានន័យអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ عليهم السلام មានវចនៈថា៖ "អាណី ស្រួលត័អ៊ូយុន! អ្នកណាក៏ដោយដែលថា អល់ឡោះហ្វ័រម៉ានមុខដូចមុខនានា អ្នកនោះនិយាយប្រមាថ តែព្រះភក្ត្រអល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន គឺបណ្តាព្រះ សាស្តា عليه وآله ព្រះអង្គ عليهم السلام និងបណ្តាព្រះអាជ្ញាធរ عليهم السلام ព្រះអង្គ عليهم السلام អាស្រ័យលើបុគ្គលទាំងនេះ عليهم السلام ដែល ស្មារតីផ្ទុះទៅរកអល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន ទៅរកព្រះសាសនាព្រះអង្គ عليهم السلام និងទៅរកការស្គាល់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ អល់ឡោះហ្វ័រម៉ានព្រះបន្ទូលថា [៥៥:២៦] សព្វសារពើនៅលើផែនដីរមែងវិនាសសូន្យបង ។ [៥៥:២៧] គង់នៅតែព្រះភក្ត្រព្រះម្ចាស់អ្នក[មួយគត់]ទេ ព្រះដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ព្រះដ៏មានព្រះកិត្តិយស ។ អល់ឡោះហ្វ័រម៉ានព្រះបន្ទូលថា [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ ។ សម្លឹងមើលបណ្តាព្រះសាស្តា عليه وآله អល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន វិស្វលុលឡោះហ្វ័រម៉ាន عليه وآله និងបណ្តាព្រះអាជ្ញាធរ ព្រះអង្គ عليهم السلام តាមឋានៈរបស់អល់ឡោះហ្វ័រម៉ាន ជាវង់ជំនួយសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នាថ្ងៃ ជំនុំជម្រះ ។ វិស្វលុលឡោះហ្វ័រម៉ាន عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាក៏ដោយដែលស្អប់សមាជិកនៃក្រុម គ្រួសារខ្ញុំ عليه وآله និងបណ្តាកូនចៅខ្ញុំ عليه وآله អ្នកនោះនឹងមិនបានជួបខ្ញុំ عليه وآله ទេ ខ្ញុំ عليه وآله នឹងមិនបានជួបអ្នកនោះទេ

នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (تفسير نور الثقلين) ខណ្ឌ៥៥ ហ្គ័ម៉ាន ២៧)

فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾

២៨. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

២៩. នរណាក៏ដោយនៅលើមេឃនិងដីអង្វររូងរូងព្រះអង្គ ។ រៀងរាល់ថ្ងៃព្រះអង្គនៅក្នុងព្រះវិរោចនាការ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ២៩

السَّيِّئُ فِي (مَجَالِسِهِ) قَالَ: أَحْبَبْنَا جَمَاعَةً، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ الْمُسَيَّبِ أَبُو مُحَمَّدٍ الشَّعْرَانِيُّ الْبَيْهَقِيُّ بِجُرْجَانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ عَمْرٍو بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُحَمَّدٍ أَبُو مُوسَى الْمُجَاشِعِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ الْمُجَاشِعِيُّ: وَ حَدَّثَنَا الرِّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ أَبِيهِ مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) قَالَ: قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ"، فَإِنَّ مِنْ شَأْنِهِ أَنْ يَغْفِرَ ذَنْبًا، وَ يُفَرِّجَ كَرْبًا، وَ يَرْفَعَ قَوْمًا وَ يَضَعَ آخَرِينَ». ** (الأمالی : الجزء ٢ صَفْحَة ١٣٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٣٧)

[...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន យ៉ុក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចរនៈនៅក្នុងហ្គ័ម៉ានរបស់ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាល់-មូយ៉ាស៊ីអ៊ី បានឲ្យដឹងថា គេបានថ្លែងហ្គ័ម៉ាននេះតមកពី អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែរ តមកពីមូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ុក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបុព្វការី ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពី អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា រិស្វលុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា [៥៥:២៩] រៀងរាល់ថ្ងៃព្រះអង្គទ្រង់ព្រះវិរោចនាការ ក្នុងចំណោមព្រះវិរោចនាការ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អត់ឱនបណ្តាបាប ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សង្រ្គោះពីទុក្ខព្រួយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} លើកតម្កើង មនុស្ស ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បំបាក់មុខមនុស្សឯទៀត ។" (الأمالی : 2: 135)

فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾

៣០. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيَّةَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾

៣១. បន្តិចទៀតយើងនឹងដោះស្រាយរឿងពួកអ្នក សារព័ស្តុ (វត្ថុសំខាន់) ទាំងពីរអីយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣១

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُوسُفَ، عَنْ هَارُونَ ابْنِ حَارِجَةَ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: «سَنْفِرُكُمْ لَكُمْ أَيُّهُ التَّقْلَانِ»، قَالَ: «التَّقْلَانِ: نَحْنُ وَ الْقُرْآنُ». ** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٣٧ حَدِيث ١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٣٧)

អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَنْ} [៥៥:៣១] បន្តិចទៀតយើងនឹងដោះស្រាយរឿងពួកអ្នក សារព័ស្តុទាំងពីរ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "សារព័ស្តុទាំងពីរគឺយើង ^{عَلَيْهِمُ} និងគូរអាន ។"
(تأويل الآيات 2 : 17 / 637)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَوْلُهُ تَعَالَى: «سَنْفِرُكُمْ لَكُمْ أَيُّهُ التَّقْلَانِ»، قَالَ: قَالَ: «نَحْنُ وَ كِتَابُ اللَّهِ، وَ الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ قَوْلُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ): إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ التَّقْلَيْنِ، كِتَابَ اللَّهِ وَ عَثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي». ** (تفسير القمي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٣٧)

អាស៊ី បឺន អ៊ីបរហ្ន៎មបានរាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} [៥៥:៣១] បន្តិចទៀត ^{عَنْ} យើងនឹងដោះស្រាយរឿងពួកអ្នក សារព័ស្តុទាំងពីរអីយ ថា អ៊ីម៉ា ^{عَلَيْهِمُ} មានវចនៈថា៖ "គឺយើង ^{عَلَيْهِمُ} និង ព្រះមហាកម្ពីររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ក៏ស្តុតាងគឺព្រះវចនៈរបស់វស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَنْ} ថា៖ "ខ្ញុំ ^{عَلَيْهِمُ} ទុកឲ្យ អស់លោកនូវសារព័ស្តុពីរ (التقن) គឺ៖ ព្រះមហាកម្ពីររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَنْ} និងគ្រួសារខ្ញុំ ^{عَلَيْهِمُ} គឺសមាជិកផ្ទះ មួយរបស់ខ្ញុំ ^{عَلَيْهِمُ} (ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عَلَيْهِمُ} ។" (1) (تفسير القمي 2 : 345)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ نَاجِيَةَ، عَنْ مُجَاهِدِ بْنِ مُوسَى، عَنِ ابْنِ مَالِكٍ، عَنْ حَجَّامِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ): «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ التَّقْلَيْنِ، أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنَ الْآخَرِ، كِتَابَ اللَّهِ حَبْلٌ مَمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ، وَ عَثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي، لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ». ** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٣٨ حَدِيث ١٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٣٧)

ទទួលបានមកពីលោក ដែលទទួលបានមកពី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បឺន មូហ្នាម៉ាដូ បឺន ណាយ៉ូយ៉ាសុំ ដែលទទួលបានមកពី មួយហ្ន៎ដូ បឺន មូសា តមកពី អ៊ីបន្ទូ ម៉ាលិក ដែលទទួលបានមកពី ហ្នាយ៉ា បឺន អាទ្ន៏យ៉ាសុំ ដែលទទួលបានមកពី អាហ្ន៎ សាអ៊ីដូ អាល់-យុដូរី ដែលបានផ្លែងថា វស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَنْ} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{عَلَيْهِمُ} ទុកឲ្យអស់លោកនូវសារព័ស្តុពីរ (التقن) សារព័ស្តុមួយ ក្នុងចំណោមសារព័ស្តុ ទាំងពីរនេះប្រសើរជាងសារព័ស្តុមួយទៀត ព្រះមហាកម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَنْ} ខ្សែមាំដែលបន្លាយពីលើមេឃ មកដល់ផែនដី និងបណ្តាកូនចៅ ^{عَلَيْهِمُ} ខ្ញុំ ^{عَلَيْهِمُ} សមាជិកផ្ទះមួយរបស់ខ្ញុំ ^{عَلَيْهِمُ} (ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عَلَيْهِمُ} ។ ពួក គេនឹងមិនបែកគ្នាទេ លុះពួកគេបានត្រឡប់ទៅជួបខ្ញុំ ^{عَلَيْهِمُ} វិញឯក្បាលទឹកដុស ។" (1) (تأويل الآيات 2 : 19 / 638)

***

الدَّيْلَمِيُّ، وَ أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ شَادَانَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ): «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ التَّقْلَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ، وَ عَلَيَّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، وَ عَلِيُّ أَفْضَلُ لَكُمْ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ، لِأَنَّهُ مُتَرْجِمٌ لَكُمْ عَنْ كِتَابِ اللَّهِ». ** (إرشاد القلوب : ٣٧٨، مائة منقبة: ١٦١ منقبة ٨٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ١ صَفْحَة : ٢٩)

អាល់-វ៉ៃដូឡាមី និង អាច្វី អាល់-ហ្វាសាន់ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ីន ស្វាស្វាន បានតំណាលតមកពី ស្វែដ្វី ប៊ីន ស្វាប៊ីត ដែលបានថ្លែងថា រ៉ស្វីលុលឡោះហ្មឺន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ទុកឲ្យអស់លោកនូវសារព័ស្តុ ពីរ (النقلن) គឺ៖ ព្រះមហាគម្ពីរអាល់ឡោះហ្មឺន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ និង អុលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآលِهِ وَسَلَّمَ ប៊ីន អាច្វី ត្រីលីប صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ។ សម្រាប់អស់លោក អុលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ខ្ពស់ជាងព្រះមហាគម្ពីរអាល់ឡោះហ្មឺន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ពីព្រោះគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ជាអ្នកអធិប្បាយពិពណ៌នាព្រះមហា គម្ពីរអាល់ឡោះហ្មឺន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ សម្រាប់អស់លោក ។" (ارشاد القلوب: 378 ، مائة منقبة: 161 منقبة 86)

فَبِآيِ ءِآلَاءِ رَبِّكَ مَا تُكْذِبَانِ ﴿٣٢﴾

៣២. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

يَمَعَشَرَ الْجَنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَظَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَآنْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطٰنٍ ﴿٣٣﴾

៣៣. ក្រុមយ្យិន ក្រុមមនុស្សអ៊ីយ បើពួកអ្នកមានសមត្ថភាពឆ្លងកាត់តំបន់មេឃនិងដី ចូរពួកអ្នកឆ្លងកាត់ ទៅ ។ តែពួកអ្នកនឹងមិនអាចឆ្លងកាត់ទៅបានទេ រៀបលែងតែដោយមានអាជ្ញា [ដែលអាល់ឡោះហ្មឺន ប្រទានឲ្យពួកអ្នក] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៣៣

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُوسُفَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي شَيْبَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ ابْتِدَاءً مِنْهُ: «إِنَّ لِلَّهِ إِذَا بَدَأَ لَهُ أَنْ يُبَيِّنَ خَلْقَهُ وَ يَجْمَعُهُمْ لِمَا لَا بُدَّ مِنْهُ، أَمَرَ مُنَادِيًا يُنَادِي، فَيَجْتَمِعُ الْإِنْسُ وَ الْجِنُّ فِي أَسْرَعِ مِنْ طَرْفَةِ عَيْنٍ، ثُمَّ أَدْنَى لِسَمَاءِ الدُّنْيَا فَتَنْزِلُ، وَ كَانَ مِنْ وَرَاءِ النَّاسِ، وَ أَدْنَى لِلْسَّمَاءِ الثَّانِيَةِ فَتَنْزِلُ، وَ هِيَ ضِعْفُ الَّتِي تَلِيهَا، فَإِذَا رَأَاهَا أَهْلُ السَّمَاءِ الدُّنْيَا، قَالُوا: جَاءَ رَبُّنَا. قَالُوا: [لَا] وَ هُوَ آتٍ، - يَعْجِي أَمْرُهُ - حَتَّى تَنْزِلَ كُلُّ سَمَاءٍ، [تَكُونُ] وَاحِدَةً [مِنْهَا] مِنْ وَرَاءِ الْأُخْرَى، وَ هِيَ ضِعْفُ الَّتِي تَلِيهَا، ثُمَّ يَأْتِي أَمْرُ اللَّهِ فِي ظُلْمٍ مِنَ الْعَمَامِ وَ الْمَلَائِكَةِ وَ فَضِي الْأَمْرِ وَ إِلَى اللَّهِ تَرْجِعُ الْأُمُورُ، ثُمَّ يَأْمُرُ اللَّهُ مُنَادِيًا يُنَادِي: " يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَ الْإِنسِ إِنِ اسْتَظَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ فَآنْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ"».

អុលី ប៊ីន អ៊ីបរហ្មឺម បានឲ្យដឹងថាគេបានថ្លែងប្រាប់គពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ីន អាច្វី អ៊ីម៉ែរ តមកពី ម៉ាន់ស្វីរ ប៊ីន យូនុស តមកពី អ៊ុរ អ៊ីបនី អាច្វី ស្វែបាសុំ ថា ខ្ញុំ (អ្នកអធិប្បាយ) បានឮ អាច្វី យ៉ុក្តុហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មាន វចនៈមកពីដើមថា៖ "ពេលណាអាល់ឡោះហ្មឺន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះបំណងបង្ហាញឲ្យជីវនុលោករបស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ដឹង ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ នឹងប្រមូលពួកគេ នេះគឺអ្វីដែលពួកគេមិនអាចគេចវេបានទេ ។ អ្នកកោះហៅនឹងត្រូវដាក់ព្រះ បញ្ជាឲ្យកោះហៅ ។ ពួកមនុស្សនិងពួកយ្យិននឹងត្រូវប្រមូលផ្តុកក្នុងមួយបំប្រិចភ្នែក បន្ទាប់មកគេនឹង អនុញ្ញាតឲ្យមេឃលោកនេះចុះមកក្រោម វានឹងនៅក្រោយខ្នងពួកមនុស្ស ។ គេនឹងអនុញ្ញាតឲ្យមេឃ ជាន់ទីពីរចុះមកក្រោម វាចុះមកយ៉ាងស្រាល ។ ពេលពួកមនុស្សនៃជាន់មេឃនៃលោកនោះឃើញ បែបនេះ ពួកគេនឹងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ យើងមកហើយ !" អ្នកកោះហៅនឹងថា៖ "ទេ ! វានៅតែមក" មាន ន័យថាព្រះរាជបញ្ជារបស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ លុះត្រាតែមេឃទាំងអស់នឹងចុះមក ទៅជាមេឃតែមួយ វាចុះមក យ៉ាងស្រាល ។ បន្ទាប់មកព្រះបញ្ជាអាល់ឡោះហ្មឺន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ នឹងមកក្នុងភាពងងឹតពីជុំពពក ព្រមទាំងពួកទេវតា

និងការបំពេញព្រះរាជបញ្ជា ហើយកិច្ចការ (ព្រះរាជបញ្ជា) ទាំងអស់នឹងវិលទៅអស់ឡោះហ្ន៎វិញ ។
បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យអ្នកកោះហៅប្រកាសថា [៥៥:៣៣] ក្រុមយ្យិន ក្រុមមនុស្ស
អ៊ីយ បើពួកអ្នកអាចឆ្លងកាត់តំបន់មេឃនិងដីបាន ចូរពួកអ្នកឆ្លងកាត់ទៅ តែពួកអ្នកនឹងមិនអាចឆ្លងកាត់
ទៅបានទេ រៀបរយតែដោយមានអាជ្ញា ។"

قَالَ: وَ بَكَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَتَّى إِذَا سَكَتَ، قُلْتُ: جَعَلَنِي اللهُ فِدَاكَ، يَا أَبَا جَعْفَرٍ، وَ أَيُّنَ رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَمِيرُ
الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ شِيعَتُهُ؟ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ شِيعَتُهُ،
عَلَى كُتُبَانٍ مِنَ الْمِسْكِ الْأَذْفَرِ، عَلَى مَتَابِرٍ مِنْ نُورٍ، يَخْرُونُ النَّاسُ وَ لَا يَخْرُونُونَ، وَ يَفْرَعُ النَّاسُ وَ لَا يَفْرَعُونَ».

លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានយំ ។ ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្ទើរយប់ន្តិច ខ្ញុំបានថា៖
"សូមអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បូជាទូលបង្គំដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាច យ៉ាក្នុងហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីយ តើវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام}
អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងស្ត្រីអាស្រូវរបស់អស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} នឹងនៅឯណាទៅ?" អាច យ៉ាក្នុងហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន
វចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាស្ត្រីអាស្រូវរបស់អស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} នឹងនៅ
លើទូលមុសក់ (គ្រឿងក្រអូប) និងរមៀត លើទេវិការពន្លឺ ។ ប្រជារាស្ត្រនឹងព្រួយបារម្ភ ពួកគេទាំងនោះ
នឹងមិនព្រួយបារម្ភទេ ប្រជារាស្ត្រនឹងស្ងួន ពួកគេទាំងនោះនឹងមិនស្ងួនទេ ។

قُلْتُ تَلَا هَذِهِ آيَةَ «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَ هُمْ مِنْ فِرْعَ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ». «فَالْحَسَنَةُ: وَ لَايَةُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)» قُلْتُ قَالَ: «لَا
يَخْرُونَهُمُ الْفِرْعُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقَاهُمْ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ». قَوْلُهُ تَعَالَى: «بِسُلْطَانٍ» أَيُّ بِحُجَّةٍ. * (تفسير القمي :
جزء ٢ صَفْحَة ٧٧ و ٣٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٣٨)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រអាយ៉ាស្តុនេះ [២៧:៨៩] អ្នកណានាំមកនូវអំពើល្អ អ្នកនោះនឹងបាន
ទទួល[រង្វាន់]ល្អលើសនោះទៀត ហើយពួកគេនឹងបានចាកផុតពីការភ័យខ្លាចនាថ្ងៃនោះ ។ "អំពើល្អ" គឺ
វិទ្យាយ៉ាស្តុនរបស់អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[២១:១០៣] ការភ័យខ្លាចខ្លាំង
នឹងមិនធ្វើឲ្យពួកគេមានទុក្ខព្រួយទេ បណ្តាទេវតានឹងចាំទទួលពួកគេ[ថា]៖ "នេះគឺថ្ងៃ[បរមសុខ]របស់
អស់លោកដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក ។" ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ អាជ្ញា គឺបណ្តាព្រះ
អាជ្ញាធរ ^{عليهم السلام} (តើព្រះសន្តិសុខ ^{عليهم السلام}) "1" (345 و 77 :2 (تفسير القمي

***

* رَوَى مَسْعَدَةُ بْنُ صَدَقَةَ عَنْ كَلْبِ بْنِ قَالَ: كُنَّا عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَأَنْشَأَ يُحَدِّثُنَا فَقَالَ: إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ جَمَعَ اللهُ الْعِبَادَ فِي
صَعِيدٍ وَاحِدٍ وَ ذَلِكَ أَنَّهُ يُوحَى إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا أَنْ إِهْبِطِي بَيْنَ فَيْكٍ، فَتَحْبَطُ [فِيهِمْ] أَهْلُ السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِمِثْلِي مَنْ فِي الْأَرْضِ مِنْ
الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ وَ الْمَلَائِكَةِ، فَلَا يَزَالُونَ كَذَلِكَ حَتَّى يَهْبِطَ أَهْلُ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ فَتَصِيرُ الْجِنُّ وَ الْإِنْسُ فِي سَبْعِ سُورِدِقَاتٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ،

* រាយការណ៍មកពី ម៉ាស់អាដ្យាស្តុ បឺន ស្ត្រីដ្យាកោះត្តិ តមកពី គូឡែបដែលបាននិយាយថាខ្ញុំបាននៅជុំ
ជាមួយ អាច អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននិយាយប្រាប់យើងថា៖ "ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ
អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងប្រមូលបណ្តាបារព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} តែមួយភ្លែត ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} នឹងឲ្យមេឃរបស់លោកនេះចុះ
មកក្រោម ប្រជានិករមេឃលោកនេះក៏ដូចប្រជានិករយ្យិននិងប្រជានិករមនុស្សរបស់លោកនេះនិង
បណ្តាទេវតាដែរ ។ នឹងមិនឈប់ទេ លុះប្រជានិករមេឃទាំងប្រាំពីរបានចុះមកអស់ ។ ពួកយ្យិននិងពួក

មនុស្សនឹងនៅជុំជាមួយបណ្តាទេវតាទាំងប្រាំពីរជាន់ ។

فِيْنَاذِي مُنَادٍ: « يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّ اسْتَعْظَمْتُمْ » آيَةً فَيَنْظُرُونَ فَإِذَا قَدْ أَحَاطَ بِهِمْ سَبْعَةُ أَطْوَاقٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ١٩٤)

អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា៖ "[៥៥:៣៣] ក្រុមយ្យុន ក្រុមមនុស្សអើយ បើពួកអ្នកមានសមត្ថភាពឆ្លង ភាគ ១" ពួកគេនឹងសម្លឹងមើលអស់ទេវតាទាំងប្រាំពីរជាន់ដែលឡោមព័ទ្ធពួកគេ ។"

(تفسير نور الثقلين 5: 194)

فَبِآيٍ ءَالَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

៣៤. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾

៣៥. គេនឹងត្រូវដងអណ្តាតភ្លើងនិងផ្សែង[ក្រាស់ឃ្នឹក ដូចទឹកលឿង]មកលើពួកអ្នកទាំងពីរ ពួកអ្នកទាំងពីរនឹងពុំអាចការពារខ្លួនបានទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៣៥

في كتاب الإختجاج للطبرسي رحمه الله بإسناده إلى الإمام محمد بن علي الباقر عليه السلام عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم حديث طويل وفيه خطبة العديري وفيها يقول صلى الله عليه وآله وسلم: معاشر الناس إني أدعها إمامة ووراثة في عقبي إلى يوم القيامة، وقد بلغت ما أمرت بتبليغيه حجة على كل حاضرٍ و غائبٍ، وعلى كل أحدٍ من شهد أو لم يشهد، ولد أو لم يولد فليبلغ الحاضر الغائب، و الولد الولد إلى يوم القيامة،

នៅក្នុងសាត្រា អាស់-អ៊ុះហ្វូម៉ាន អាស់-ភ្នំបារស៊ី (رحمه الله) យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកដែលឡើងទៅដល់ អ៊ុម៉ា មូហ្វាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អ្វាលី អាស់-បាគៀរ ដែលទទួលបានមកពីព្រះសាស្តា ^{صلى الله عليه وآله} ក្នុងប្រាសាទដ៏វែងមួយ ក្នុងប្រាសាទនេះមានយុត្តបាសុំ (ការសម្តែងធម៌) ក្តីខ្មៅរ ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ក្រុមជនអើយ ខ្ញុំបានបំពេញរឿងអ៊ុម៉ាម៉ាសុំ បានចាត់ចែងឲ្យមានការបន្តវេនស្នងនៅពីមុខអស់លោកហើយ រហូតដល់ទៅថ្ងៃជំនុំជម្រះ ខ្ញុំបានប្រកាសប្រាប់នូវអ្វីដែលគេបានបញ្ជាឲ្យខ្ញុំ ^{صلى الله عليه وآله} ប្រាប់តាមរយៈការប្រកាសនេះហើយ ជាភ័ស្តុតាងសម្រាប់ជនគ្រប់រូបដែលមានវត្តមានក្តីអវត្តមានក្តី និងសម្រាប់ជនគ្រប់រូបដែលបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកក្តី មិនបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកក្តី ទោះកើតហើយក្តីមិនទាន់កើតនៅឡើយក្តី ទោះមានវត្តមានក្តី អវត្តមានក្តី ឪពុកម្តាយនិងកូនៗត្រូវប្រាប់បណ្តាជនទាំងនោះ ដែលមានវត្តមាននិងអវត្តមានឲ្យដឹងរឿងនេះ រហូតដល់ទៅថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

و سَيَجْعَلُونَهَا مُلْكًا وَ اغْتِصَابًا، أَلَا لَعَنَ اللَّهُ الْغَاصِبِينَ وَ الْمُعْتَصِبِينَ، وَ عِنْدَهَا « سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ * يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَ نُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ». (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ١٩٣)

ឯជនទាំងនោះដែលយកអ្វីនេះ (គឺអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូ) មកជារាជាណាចក្រ ហើយដណ្តើមវាយកដោយ ខុសច្បាប់ ព្រះបណ្ឌិតសាអល់ឡោះហ្វឹម៉ាននឹងធ្លាក់លើពួកលួចប្លន់និងបុគ្គលបង្កវិនាស ហេតុដូច្នោះ [៥៥:៣១] បន្តិចទៀតយើងនឹងដោះស្រាយរឿងពួកអ្នក សារព័ស្តុទាំងពីរអីយ ។ [៥៥:៣៥] គេនឹង គ្រវែងអណ្តាតភ្លើងនិងផ្សែងមកលើពួកអ្នកទាំងពីរ ពួកអ្នកទាំងពីរនឹងពុំអាចការពារខ្លួនទេ ។"

(تفسير نور الثقلين 5: 193)

فَبِأَيِّ آءِ آءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

៣៦. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

៣៧. ពេលមេឃបែក នឹងទៅជាមានពណ៌ប្រហាមប្រៀងដូចស្បែកក្រហម

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣៧

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُدْعَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَيُكْسَى خَلَّةَ وَرْدِيَّةٍ». فَقُلْتُ: لِمَ كَسَى خَلَّةَ وَرْدِيَّةٍ؟ قَالَ: «نَعَمْ، أَمَا سَمِعْتَ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ"، ثُمَّ يُدْعَى [عَلَيَّ فَيَقُومُ عَلَى يَمِينِ رَسُولِ اللَّهِ، ثُمَّ يُدْعَى] مَنْ شَاءَ اللَّهُ فَيَقُومُونَ عَلَى يَمِينِ عَلِيِّ، ثُمَّ يُدْعَى شَبِيعَتُنَا فَيَقُومُونَ عَلَى يَمِينِ مَنْ شَاءَ اللَّهُ». ثُمَّ قَالَ: «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، أَيْنَ تَرَى يُنْطَلِقُ بِنَا؟» قَالَ: قُلْتُ إِلَى الْجَنَّةِ. قَالَ: «مَا شَاءَ اللَّهُ».** (المحاسن : صَفْحَةٌ ١٨٠ حَدِيث ١٧١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَةٌ : ٢٣٩)

អាយ៉ាស៊ូ ចិន មូហ្វាម៉ាដូ ចិន ខ័លីដូ អាល់-បារគី បានថ្លែងតពីឪពុកលោក ដែលបានតំណាលតមកពី សាក្កុដ្ឋាន ចិន មុស្លីម ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ បាស្បៀរ ថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វឹម៉ាន صلوات الله عليه والسَّلام មានវចនៈថា៖ "ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ គេនឹងកោះហៅវិស្វលុលឡោះហ្វឹម៉ាន عليه وآله ។ ព្រះអង្គ عليه والسَّلام ស្លៀកពាក់ក្រហម ប្រៀង ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلام ក្រហមប្រៀង ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلام មានវចនៈថា៖ "មែន ។ លោកមិនបានព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វឹម៉ាន عليه وآله ទេឬ [៥៥:៣៧] ពេលមេឃបែក នឹងទៅជាមានពណ៌ប្រហាមប្រៀងដូចស្បែកក្រហម? បន្ទាប់មកគេនឹងកោះហៅអុលី صلوات الله عليه والسَّلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلام នឹងឈរនៅខាងស្តាំវិស្វលុលឡោះហ្វឹម៉ាន عليه وآله ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្វឹម៉ាន عليه وآله នឹងកោះហៅអ្នកណាដែល ព្រះអង្គ عليه والسَّلام សព្វព្រះហឫទ័យកោះហៅ ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នានឹងឈរនៅខាងស្តាំអុលី صلوات الله عليه والسَّلام ។ បន្ទាប់មក គេនឹងកោះហៅបណ្តាស្តីអុស្តុយើង ។ ពួកគេនឹងឈរនៅខាងស្តាំអ្នកណាដែលអស់ឡោះហ្វឹម៉ាន عليه وآله ទ្រង់សព្វ ព្រះហឫទ័យឲ្យឈរ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلام មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដូ អីយ ! តើលោកឃើញ ខ្លួនលោកទៅទីណាជាមួយយើង عليهم ទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទៅឋានសួគ៌ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلام មានវចនៈ ថា៖ "អ្វីក៏ដោយស្រេចតែអស់ឡោះហ្វឹម៉ាន عليه وآله ចង់ ។" (171 /180) (المحاسن : 171 /180)

فَبِأَيِّ آءِ آءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾

៣៨. តើព្រះឧបការគុណមួយណាដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْئَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٨﴾

៣៩. ថ្ងៃនោះមនុស្សនិងយ្មិននឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពីបាបកម្មរបស់ខ្លួនទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៩

ابْنُ أَبِي عُبَيْدٍ فِي (بِشَارَاتِ الشَّيْبَةِ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلِيُّ (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ حَنْظَلَةَ، عَنْ مَيْسَرَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَا يُرَى مِنْكُمْ فِي النَّارِ اثْنَانِ، لَا وَاللَّهِ وَ لَا وَاحِدًا». قَالَ: قُلْتُ: فَأَيُّ ذَا مِنْ كِتَابِ اللهِ؟ فَأَمْسَكَ عَنِّي سَنَةً، قَالَ: فَإِنِّي مَعَهُ ذَاتَ يَوْمٍ فِي الطَّوْفِ،

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្វ ៗ នៅក្នុង[សាត្រា] ប៊ីស្តារត អាល់-ស្ត្រីអ្នកស្ត្រី បានថាគេបានឲ្យដឹងមកពី មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន អ្នកស្ត្រី ម៉ាឃ្វីឡាវ៉ៃហ្វ (رحمه الله) ដែលបានតំណាលតមកពី មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន យ៉ាស្ត្រីយ៉ាដែលបានតំណាលតមកពី ហ្វាន់ស្ត្រីឡាស្ត្រី ដែលបានតំណាលតមកពី ម៉ែសាហ្វៃ:ត្តី ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វី អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មិនឃើញពីរនាក់ក្នុងចំណោមអស់លោក (គឺស្ត្រីអ្នកស្ត្រី) នៅក្នុងភ្លើងនរកទេ ។ ទេ សូមសួរថាពោះអស់ឡោះហ្វី ^{وَعَجَّلَ} ទោះបីម្នាក់ក៏មិនឃើញដែរ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "តើមាននៅត្រង់ណាទៅ ក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្វី ^{وَعَجَّلَ} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} បានឃាត់ខ្ញុំអស់មួយឆ្នាំ ។ លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា: "ថ្ងៃមួយខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} នៅជុំជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ពេលត្រូវហ្វី[កាតុំបាស្ត្រី] ។"

إِذْ قَالَ: «يَا مَيْسَرَةُ، أَذِنَ لِي فِي جَوَابِكَ عَنْ مَسْأَلَتِكَ كَذَا». قَالَ: قُلْتُ: فَأَيُّنَ هُوَ مِنَ الْقُرْآنِ؟ قَالَ: «فِي سُورَةِ الرَّحْمٰنِ وَ هُوَ قَوْلُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْئَلُ عَنْ ذَنْبِهِ **مِنْكُمْ** إِنْسٌ وَ لَا جَانٌّ". فَقُلْتُ لَهُ: لَيْسَ فِيهَا "مِنْكُمْ"؟ قَالَ: «إِنَّ أَوَّلَ مَنْ غَيَّرَهَا ابْنُ أَرْوَى، وَ ذَلِكَ أَنَّهَا حُجَّةٌ عَلَيْهِ وَ عَلَى أَصْحَابِهِ، وَ لَوْ لَمْ يَكُنْ فِيهَا "مِنْكُمْ" لَسَقَطَ عِقَابُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْ خَلْقِهِ، إِذَا لَمْ يُسْئَلْ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَ لَا جَانٌّ، فَلِمَنْ يُعَاقِبُ اللهُ إِذْنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»؟ ** (فضائل الشيعة : صَفْحَة ٧٦ حَدِيث ٤٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٣٩)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា: "ម៉ែសាហ្វៃ:ត្តីអីយ! អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ឆ្លើយតបសំណួរលោក បែបនេះ ។" លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថាខ្ញុំបានទូលថា: "តើមាននៅត្រង់ណាក្នុងគូរអាន?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា: "នៅក្នុងសូរ៉ាហ៍: ៥៥ អាវ-ហ្វៃហ៍ម៉ាន នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី ^{وَعَجَّلَ} [៥៥:៣៩] ថ្ងៃនោះមនុស្សនិងយ្មិនមួយចំនួននឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពីបាបកម្មរបស់ខ្លួនទេ ។ ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ថា: "មិនឃើញមាន "មួយចំនួន (មិនគុម មِنْكُمْ)" នៅក្នុងនោះទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា: "ជនដំបូងដែលបានបង្ខូចគូរអានគឺ អ៊ីបនូ អាវវ៉ា នេះជាភ័ស្តុតាងថ្កោលទោសពួកគេនិងបណ្តាបក្សពួកពួកគេ ។ បើសិនជាពាក្យ "មួយចំនួន (មិនគុម មِنْكُمْ)" មិនមាននៅក្នុងនោះទេ បានសេចក្តីថាការដាក់ទោសរបស់អស់ឡោះហ្វី ^{وَعَجَّلَ} នឹងត្រូវជម្រុះចោលអស់ពីខ្លួនបណ្តាសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ^{وَعَجَّلَ} ។ បើព្រះអង្គ ^{وَعَجَّلَ} មិនសាកសួរអំពីបាបរបស់មនុស្សនិងយ្មិនទេ តើព្រះអង្គ ^{وَعَجَّلَ} នឹងអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ទោសទៅលើអ្នកណា នាថ្ងៃជំនុំ ជម្រុះ ?" (فضائل الشيعة: 43 /76)

***

في مَجْمَعِ الْبَيَانَ وَ رُوِيَ عَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ: «فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْئَلُ عَنْ ذَنْبِهِ [مِنْكُمْ] إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ» إِنَّ مِنْ إِعْتِقَادِ الْحَقِّ قَدْ أَذْنَبَ وَ لَمْ يَتُبْ فِي الدُّنْيَا عُذِبَ عَلَيْهِ فِي الْبَرْزَخِ وَ يُخْرَجُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ لَيْسَ لَهُ ذَنْبٌ يُسْأَلُ عَنْهُ. (تفسير نور الثقلين : جُزء ٥ صَفْحَة ١٩٥)

នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាតុម៉ាតុ អាណៈ-បាយ៉ាន គេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពី អាណៈ-វិជ្ជា^{صلوات الله عليه والسّلام} ថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسّلام} មានវចនៈថា៖ "[៥៥:៣៩] ថ្ងៃនោះមនុស្សនិងយួន[មួយចំនួន]នឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពីបាបកម្មរបស់ខ្លួនទេ ។ អ្នកណាបានជឿព្រះសច្ចធម៌ បន្ទាប់មកបានធ្វើអំពើបាប ហើយមិនបានសូមស្មារលាកំហុសខ្លួនទេក្នុងលោកនេះ អ្នកនោះនឹងត្រូវទទួលរងទណ្ឌកម្មនៅឯកន្លែងធ្វើទោសលាងកំហុស (الْبَرْزَخِ) អ្នកនោះនឹងចេញមកវិញនាថ្ងៃជំនុំជម្រះដោយពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេដែលនឹងត្រូវគេសាកសួរ ។" (تفسير نور الثقلين : جُزء ٥ صَفْحَة ١٩٥)

***

علي بن إبراهيم: قوله "فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْئَلُ عَنْ ذَنْبِهِ"، قَالَ: مِنْكُمْ، يَعْنِي مِنَ الشَّيْخَةِ "إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ"، قَالَ: مَعْنَاهُ أَنَّ مَنْ تَوَلَّى أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)، وَ تَبَرَّأَ مِنْ أَعْدَائِهِ، وَ أَحْلَى حَلَائِكُهُ وَ حَرَّمَ حَرَامَهُ، ثُمَّ دَخَلَ فِي الدُّنُوبِ وَ لَمْ يَتُبْ فِي الدُّنْيَا، عُذِبَ عَلَيْهَا فِي الْبَرْزَخِ، وَ يُخْرَجُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ لَيْسَ لَهُ ذَنْبٌ يُسْأَلُ عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. * (تفسير القمّي : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجُزء : ٥ صَفْحَة : ٢٣٩)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រហ៊ឹម ទាក់ទងនឹងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ^{عَلَيْهِ السَّلَام} [៥៥:៣៩] ថ្ងៃនោះមនុស្សនិងយួននឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពីបាបកម្មរបស់ខ្លួនទេ បានថា៖ "ពួកគេមួយចំនួន មានន័យថាពួកស្ត្រីអាស៊ីមួយចំនួនក្នុងចំណោមពួកមនុស្សនិងពួកយួន ។ អត្ថន័យរបស់វាគឺ អ្នកណាដែលស្រឡាញ់អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسّلام} ដែលដកខ្លួនពីពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسّلام} ដែលបានអនុញ្ញាតអ្វីដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسّلام} បានអនុញ្ញាត ដែលបានហាមឃាត់អ្វីដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسّلام} បានហាមឃាត់ បន្ទាប់មកបានប្រព្រឹត្តអំពើបាប ហើយមិនបានសូមស្មារលាកំហុសក្នុងលោកនេះទេ អ្នកនោះនឹងត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មនៅឯកន្លែងធ្វើទណ្ឌកម្មលាងកំហុស (الْبَرْزَخِ) អ្នកនោះនឹងចេញមកវិញនាថ្ងៃជំនុំជម្រះដោយពុំមានបាបទេ គេនឹងមិនសាកសួរអ្នកនោះទេអំពីបាបរបស់ខ្លួននាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (تفسير القمّي : 2 : 345)

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٠﴾

៤០. តើព្រះឧបការគុណមួយណាដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٥١﴾

៤១. គេនឹងស្គាល់បណ្តាជនឧក្រិដ្ឋដោយគ្រឿងសម្គាល់របស់ពួកគេ ។ ពួកគេនឹងត្រូវចាប់ច្បាមសក់ខាងមុខនិងជើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៤១

* وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مُوسَى التَّوْفَلِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ زَكْرِيَّا الْمُؤَصِّلِيِّ، عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا عَلِيُّ، [...] الْمُجْرِمُونَ هُمْ الْمُتَنَكِّرُونَ لَوْلَايَتِكَ [...]» (** (تأويل الآيات جزء ٢ صفحة ٧٣٨ حديث ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ٥٣٠)

* លោកបានរាយការណ៍ថា អាស្ម័នម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន មូសា អាល់-ណេហ្វាហ្វាលី បានរាយការណ៍ប្រាប់ខ្ញុំតមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ម៉ា តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្មូប តមកពី ស្វាការីយ៉ា អាល់-ម៉ៅស្ត្រីលី តមកពី យ៉ាបៀរ អាល់-យុស្ត្រ ដែលបានរាយការណ៍ថា អាចិ យ៉ាកុហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! [...] ពួកឧក្រិដ្ឋគឺពួកដែលបដិសេធវិទ្យាយ៉ាស្ម័ន ^{صلوات الله عليه والسلام} [...] (មើល សូរ្យាវ័ត្ត ៥១ អាយ៉ាស្ម័ន ៤២) 1" (9 /738 :2 1) (តាវីល ៤១ ២២ : ២)

***

مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التُّعْمَانِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ الدِّلَيْمِيِّ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ»، قَالَ: «اللَّهُ يَعْرِفُهُمْ، وَ لَكِنْ أَنْزَلَتْ فِي الْقَائِمِ يَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ فَيَحْبِطُهُمْ بِالسَّيْفِ هُوَ وَ أَصْحَابُهُ حَبْطًا» (** (الغيبة : صفحة ٢٤٢ حديث ٣٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ٢٤٠)

[រាយការណ៍]តមកពី អាចិ បាស្រៀរអាចិ តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្ម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥៥:៤១] គេនឹងស្គាល់បណ្តាជនឧក្រិដ្ឋដោយគ្រឿងសម្គាល់របស់ពួកគេ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់ "ពួកឧក្រិដ្ឋ" [រួចស្រេចហើយ] ។ តែអាយ៉ាស្ម័ននេះសំដៅទៅលើអាល់-ក្លីអ៊ុម ^{عجل الله فرجه} ដែលនឹងស្គាល់ពួកគេដោយគ្រឿងសម្គាល់របស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} នឹងដៅពួកគេដោយដាវ ព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} ព្រមទាំងបណ្តាកនព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} ដែរ 1" (39 / 242) (الغيبة: 242 / 39)

***

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ عَنْ أَبِي سُلَيْمَانَ الدِّلَيْمِيِّ عَنْ مُعَاوِيَةَ الدُّهْنِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ « يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُوْحَدُ بِالنَّوَاصِي وَ الْأَقْدَامِ » فَقَالَ يَا مُعَاوِيَةُ مَا يَقُولُونَ فِي هَذَا قَالَ قُلْتُ يَزْعُمُونَ أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَعْرِفُ الْمُجْرِمِينَ بِسِيمَاهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَأْمُرُ بِهِمْ فَيُوْحَدُ بِنَوَاصِيهِمْ وَ أَقْدَامِهِمْ وَ يُلْقَوْنَ فِي النَّارِ قَالَ فَقَالَ لِي وَ كَيْفَ يَخْتِجُ الْجَبَّارُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى إِلَى مَعْرِفَةِ خَلْقِ أَنْشَاهُمْ وَ هُوَ خَلَقَهُمْ

លោក មូអារីយ៉ាស្ម័ន អាល់-ខុហ្ម៉ាស៊ី បាននិយាយថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរខ្ញុំថា៖ "មូអារីយ៉ាស្ម័នអើយ! តើប្រជាពលរដ្ឋដូចម្តេចអំពីអាយ៉ាស្ម័ន [៥៥:៤១] គេនឹងស្គាល់បណ្តាជនឧក្រិដ្ឋដោយគ្រឿងសម្គាល់របស់ពួកគេ ។ ពួកគេនឹងត្រូវចាប់ច្បាប់សក់ខាងមុខនិងជើង?" ខ្ញុំបានតបថា៖ "ពួកគេអះអាងថា នាថ្ងៃជំនុំជម្រះអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងស្គាល់ពួកឧក្រិដ្ឋអាស្រ័យគ្រឿងសម្គាល់របស់ពួកគេ" ។ ពួកគេនឹងត្រូវគេចាប់ "សក់ខាងមុខនិងជើងពួកគេ" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងបញ្ជាឲ្យគេចាប់ពួកគេត្រង់សក់ខាងមុខនិងជើងដើម្បីទម្លាក់ទៅក្នុងភ្លើងនរក ។" លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អល់ឡោះហ្ម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី នឹងពឹងផ្អែកលើអ្វីនីមួយៗ

ដើម្បីនឹងអាចស្គាល់បានសព្វសារពើដែលព្រះអង្គបានបង្កើតមកដោយព្រះអង្គឯងនោះឬ ?

قَالَ فُطِلْتُ فَمَا ذَاكَ جُعِلْتُ فِدَاكَ قَالَ ذَلِكَ لَوْ قَدَ قَامَ قَائِمُنَا أَعْطَاهُ اللَّهُ السَّبِيْمَاءَ فَيَأْمُرُ بِالْكَافِرِ فَيُوحِدُ بِنَوَاصِيهِمْ وَ أَقْدَامِهِمْ ثُمَّ يَخْبِطُ بِالسَّيْفِ خَبْطًا. (بصائر الدرجات : جُزء ١ صَفْحَة ٣٥٦)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ! តើអាយ៉ាស់នេះមានអត្ថន័យម៉េចទៅ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា ពេលណាអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله عز وجل} យើង ^{عليهم السلام} នឹងដើរឡើងវិញ ពេលនោះអល់ឡោះហ្គ័ ^{عجل الله عز وجل} នឹងប្រទានឲ្យព្រះអង្គ ^{عجل الله عز وجل} នូវភិនភាគ ។ អាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله عز وجل} នឹងបញ្ជាឲ្យបណ្តាករព្រះអង្គ ^{عجل الله عز وجل} ចាប់ពួកគេត្រង់សក់មុខពួកគេនិងជើងពួកគេ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{عجل الله عز وجل} នឹងដៅ (គូសសម្គាល់) ពួកគេដោយដាវ ។" (بصائر الدرجات : 1: 356)

فَبَايَءَ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾

៤២. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

៤៣. នេះគឺនរកដែលពួកឧក្រិដ្ឋបានបដិសេធ ។

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانٍ ﴿٤٤﴾

៤៤. ពួកគេនឹងដើរកណ្តាលវា (គឺនរក) និងកណ្តាលទឹកក្តៅពុះកញ្ជ្រោល ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៣-៤៤

الطَّرِيسِيُّ: وَ قَرَأَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمَا بِهَا تُكَذِّبَانِ تَصَلِيَاَهَا لَا تَمُوتَانِ وَ لَا تَحْيَيَانِ»**. (مجمع البيان : جُزء ٩ صَفْحَة ٣٠٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٤٠)

អាល់-តួបរីស៊ីបានឲ្យដឹងថា អាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រថា៖ **"[៥៥:៣] នេះគឺនរកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបានបដិសេធ ។ ពួកអ្នកទាំងពីរនឹងទៅដល់វា (នរកនោះ) [នៅក្នុងនរកនោះ]ពួកអ្នកទាំងពីរនឹងមិនស្លាប់ទេ មិនរស់ទេ ។"** (مجمع البيان : 9: 308)

***

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، قَالَ: حَدَّثَنِي إِبرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ فِي سَنَةِ ثَمَانٍ وَ تِسْعِينَ وَ مِائَةٍ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَأَخْرَجَ إِلَيَّ مُصْحَفًا، فَتَصَفَّحْتُ، فَوَقَعَ بَصْرِي عَلَى مَوْضِعٍ مِنْهُ، فَإِذَا فِيهِ مَكْتُوبٌ: "هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمَا بِهَا تُكَذِّبَانِ فَاصْلِيَا فِيهَا لَا تَمُوتَانِ وَ لَا تَحْيَيَانِ" يَعْنِي الْأَوْلَيْنِ**. (قرب الإسناد : جُزء ١ صَفْحَة ١٥ حَدِيث ٤٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٤١)

អុប្បុលឡោះហ្គ័ ប៊ីន យ៉ាកុហ្គារ អាល់-ហ្គ័មយ៉ារី បាននិយាយតមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន អ៊ីសា តមកពី

អ៊ីបរហ្វីម អាប់ខុល-ហ្វីមីដូ នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៨ នៅឯមាសហ្វីដូ អាល់-ហ្វារីម ថាខ្ញុំបានមកជួប អាហ្វី
 អាប់ខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានយកមកបង្ហាញខ្ញុំនូវសន្លឹកសំណេរមួយ (គួរអាន) ។ ព្រះអង្គ
صلوات الله عليه والسلام បានមើលត្រួសៗ កន្លែងមួយបានទាក់ទាញភ្នែកខ្ញុំ គឺត្រង់កន្លែងដែលមានសរសេរថា [៥៥:៤៣]
នេះគឺនរកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបានបដិសេធ ។ ពួកអ្នកទាំងពីរនឹងទៅដល់វា [នៅក្នុងនោះ]ពួកអ្នកទាំងពីរនឹងមិនស្តាប់ទេ មិនរស់ទេ" មានន័យថា ជនមុនទាំងពីរនាក់ (គឺអាហ្វី បាការ និង អ៊ីម៉ារ) ។

(قرب الإسناد: 1/ 46/15)

***

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ عَبْدِ السَّلَامِ بْنِ صَالِحِ الْهَرَوِيِّ، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، أ هُمَا الْيَوْمَ مَخْلُوقَتَانِ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ، وَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَدْ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَ رَأَى النَّارَ، لَمَّا عُرِجَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ».

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្វី បានថាគេបានឲ្យដឹងតមកពី អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ អាល់-ហ្វារីម អាល់-ហ្វារីម
 តមកពី អាល់ ប៊ិន អ៊ីបរហ្វីម តមកពីឪពុកលោកឈ្មោះ អ៊ីបរហ្វីម ប៊ិន ហ្វាស្វា តមកពី អាប់ខុល
 សាឡាម ប៊ិន ស្វ័លីហ្វី អាល់-ហ្វារីម ថា អាល់-វីដី صلوات الله عليه والسلام បានឆ្លើយតបខ្ញុំ ពេលខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖
 "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្វី عليه وآله អើយ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យប្រាប់អំពីឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក តើ
 ទាំងពីរនេះមាននៅសព្វថ្ងៃនេះជាអង្គភាព (គឺមានរូប) ដែលត្រូវបង្កើតមកទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ
 ថា៖ "មានមែន ។ វិស្វលុលឡោះហ្វី عليه وآله បានចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌ហើយបានឃើញភ្លើងនរកកាលព្រះ
 អង្គ عليه وآله បានឡើងទៅលើមេឃ ។"

قال: قُلْتُ لَهُ: إِنَّ قَوْمًا يَقُولُونَ: إِنَّهُمَا الْيَوْمَ مُقَدَّرَتَانِ غَيْرُ مَخْلُوقَتَيْنِ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا هُمْ مَتًّا وَ لَا نَحْنُ مِنْهُمُ، مَنْ أَنْكَرَ خَلْقَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولُ اللَّهِ وَ كَذَّبْنَا، وَ لَيْسَ مِنْ وَلَا يَتَنَا عَلَى شَيْءٍ، وَ يُخَلَّدُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى "هُدِهِ جَهَنَّمَ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ * يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَ بَيْنَ حَمِيمِ آيٍ"

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "មនុស្សម្នាថា៖ "ទាំងពីរនេះមិនប្រាកដថាមានមែនទេ [តែ]វាជាអ្វីដែលត្រូវ
 បង្កើតមកពីតទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេទាំងនោះមិនមែនគ្នាយើង عليه السلام ទេ យើង عليه السلام មិន
 មែនគ្នាពួកគេនោះទេ ។ អ្នកណាបដិសេធ មិនទទួលស្គាល់ថាមានឋានសួគ៌និងភ្លើងនរកទេ ប្រមាថ
 វិស្វលុលឡោះហ្វី عليه وآله និងយើង عليه السلام ថានិយាយកុហក មិនមានវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង عليه السلام ជាប់នឹងអ្នកនោះទេ
 អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងភ្លើងនរករហូត ។ អល់ឡោះហ្វី عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៥៥:៤៣] នេះគឺនរកដែលពួក
 ឧក្រិដ្ឋបានបដិសេធ ។ [៥៥:៤៤] ពួកគេនឹងដើរកណ្តាលវានិងកណ្តាលទឹកក្តៅពុះកញ្ជ្រោល ។"

وَ قَدْ قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): لَمَّا عُرِجَ بِي إِلَى السَّمَاءِ أَخَذَ بِيَدِي جِبْرَيْلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَأَدْخَلَنِي الْجَنَّةَ، فَنَاولَنِي مِنْ رُطْبِهَا فَأَكَلْتُهُ، فَتَحَوَّلَ ذَلِكَ نُطْفَةً فِي صُلْبِي، فَلَمَّا هَبَطْتُ إِلَى الْأَرْضِ وَاقَعْتُ حَدِيحَةً فَحَمَلْتُ بِفَاطِمَةَ، فَفَاطِمَةُ حَوْرَاءُ إِنْسِيَّةٌ، فَكَلَّمَا اسْتَمْتُ إِلَى رَائِحَةِ الْجَنَّةِ تَشَمَّمْتُ رَائِحَةَ ابْنَتِي فَاطِمَةَ».** (أمالي الصدوق : جزء ١ صَفْحَة ٣٧٣ حَدِيث ٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٤٢)

ព្រះសាស្តា عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលខ្ញុំ عليه وآله បានឡើងទៅលើមេឃ យ៉ីបរហ្វីលុល عليه وآله បានដឹកដៃខ្ញុំ عليه وآله

ហើយបានឲ្យខ្ញុំ ចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌ ។ ខ្ញុំ បានហូបផ្លែលម្អើនៅក្នុងឋានសួគ៌នោះ ។ ផ្លែនោះនៅ
 ក្នុងខ្លួនខ្ញុំ ។ ពេលខ្ញុំ ត្រឡប់មកកងផែនដីវិញ ខ្ញុំ បានប្រាប់ព្រឹត្តិការណ៍នេះឲ្យខ្ញុំ ឌីយ៉ាស៊ូ ។
 ប្រាប ខ្ញុំ ឌីយ៉ាស៊ូ ក៏បានទទួលពរជ័យសិរីសួស្តីដោយមានហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ ។ ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូជានារីសួគ៌
 របស់មនុស្សលោក ។ ពេលណាខ្ញុំ នឹកអាល័យក្លិនឋានសួគ៌ ពេលនោះខ្ញុំ ហិតក្លិនហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ
 ព្រះរាជបុត្រីខ្ញុំ " (أمالى الصدوق: 7 / 373)

فَبِأَيِّ آءِآءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

៤៥. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾

៤៦. រីឯអ្នកខ្លាច [ដោយសេចក្តីគោរព] ការឈរមុខប្លង់ព្រះម្ចាស់ខ្លួន (បង្ហាញមុខក្នុង
 តុលាការអស់ឡោះហ្ន៎) [និងដែលដឹកនាំជីវិតដោយជឿស្របចិត្ត] អ្នកនោះនឹងបានសួនសួគ៌ពីរ ។

មើលអាយ៉ាស៊ូ ៥២ និង សូរ៉េត្ត ៧៩ អាយ៉ាស៊ូ ៤១ ផង ។

فَبِأَيِّ آءِآءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾

៤៧. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

ذَوَاتَا أَفْتَانٍ ﴿٤٨﴾

៤៨. ដែលមានមែកសាខាពីរ ។

فَبِأَيِّ آءِآءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾

៤៩. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾

៥០. នៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងពីរនោះមានប្រភពទឹក[ដ៏ស្អាត]ពីរហូរ ។

فَبِأَيِّ آءِآءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

៥១. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾

៥២. នៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងពីរនោះ គ្រប់ផលានុផលសុទ្ធតែមានជាគូ ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤៦-៥២

عنه عن أحمد عن ابن محبوب عن داود الرقي عن أبي عبد الله (عليه السلام) في قول الله عز وجل "و لمن خاف مقام ربه جنتان" قال من علم أن الله يراه و يسمع ما يقول و يعلم ما يعمل من خير أو شر فيحجزه ذلك عن المييح من الأعمال الذي خاف مقام ربه و نهى النفس عن الهوى. (الكافي : جزء ٢ صفة ٧٠ حديث ١٠)

[...ពាយការណ៍]តមកពី អាស្តម៉ាដូ តមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស្តប៊ីប តមកពី ដ្យាវដូ អាស់-វីគី ដែលបានថ្លែងតមកពី អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ម៉ាស្ត ^{صلوات الله عليه} [៥៥:៤៦] រីឯអ្នកខ្លាចការឈរបង្ហាញខ្លួននៅពីមុខព្រះម្ចាស់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងបានសួរសួរសួរសួរ ថា៖ "អ្នកណាដែលដឹងថាអស់ឡោះហ្ម៉ាស្តកំពុងតែមើលមកខ្លួន ទ្រង់សវនាការអ្វីដែលខ្លួននិយាយ ដែលដឹងថាព្រះអង្គទ្រង់ញាណអំពើល្អនិងអំពើអាក្រក់ដែលខ្លួនធ្វើ អ្នកនោះនឹងនៅឆ្ងាយពីបុគ្គលប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ។ នោះគឺបុគ្គលដែលខ្លាចការឈរបង្ហាញខ្លួននៅពីមុខព្រះម្ចាស់ខ្លួន បុគ្គលនោះនឹងហាមឃាត់ខ្លួនឯងពីតណ្ហា ។" (10 / 70 : 2) (الكافي)

***

كِتَاب (الْجَنَّةِ وَ النَّارِ): أَبُو جَعْفَرٍ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عِيْسَى، عَنْ عَوْفِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ الْجَنَانَ أَرْبَعٌ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ"، وَ هُوَ أَنَّ الرَّجُلَ يَهْجُمُ عَلَى شَهْوَةٍ مِنْ شَهَوَاتِ الدُّنْيَا وَ هِيَ مَعْصِيَةٌ، فَيَذْكُرُ مَقَامَ رَبِّهِ، فَيَدْعُهَا مِنْ مَخَافَتِهِ، فَهَذِهِ الْآيَةُ فِيهِ، فَهَاتَانِ جَنَّاتَانِ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ السَّائِقِينَ.

នៅក្នុង[សាត្រា] យ៉ាន់ណាស្ត វ៉ាន់-ណាវ អាច្វី យ៉ាកុហ្វាវ អាស្តម៉ាដូ ប៊ីន មូហ្ម៉ាម៉ាដូ ប៊ីន អ៊ីសា បានថ្លែងតមកពី អេហ្វហ្វី ប៊ីន អាប់ខុលឡោះហ្ម៉ាស្ត ដែលបានថ្លែងតមកពី យ៉ាហ្វេវ ប៊ីន យ៉ាស្តដូ អាស់-យុស្តអ៊ូហ្វី ដែលបានថ្លែងតមកពី អាច្វី យ៉ាកុហ្វាវ ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា៖ "សួរសួរសួរសួរ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះហ្ម៉ាស្ត [៥៥:៤៦] រីឯអ្នកខ្លាចការឈរបង្ហាញខ្លួននៅពីមុខព្រះម្ចាស់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងបានសួរសួរសួរសួរ អ្នកនោះគឺអ្នកដែលព្យាយាមកំចាត់តណ្ហារបស់ខ្លួនក្នុងលោកនេះ តណ្ហាទាំងនេះហើយជាបាបសម្រាប់ដាស់តឿនថាគេនឹងបង្ហាញខ្លួនចំពោះព្រះម្ចាស់គេ ។ អាយ៉ាស្តនេះហើយដែលមាននូវសួរសួរសួរសួរសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងបណ្តាអ្នកមុខគេ (គឺអ្នកប្រសើរជាចំគេ) ។"

وَ أَمَّا قَوْلُهُ: "وَ مِنْ دُونِهِمَا جَنَّاتٍ"، يَقُولُ: مِنْ دُونِهِمَا فِي الْفَضْلِ، وَ لَيْسَ مِنْ دُونِهِمَا فِي الْقُرْبِ، وَ هُمَا لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ، وَ هِيَ جَنَّةُ النَّعِيمِ وَ جَنَّةُ الْمَأْوَى، وَ فِي هَذِهِ الْجَنَاتِ الْأَرْبَعِ فَوَاكِهُ فِي الْكَثْرَةِ كَوَرَقِ الشَّجَرِ وَ النُّجُومِ، وَ عَلَى هَذِهِ الْجَنَاتِ الْأَرْبَعِ حَائِطٌ مُحِيطٌ بِهَا، طُولُهُ مِائَةٌ وَ خَمْسٌ مِائَةً عَامٍ، لَبَنَةٌ مِنْ فِضَّةٍ، وَ لَبَنَةٌ مِنْ ذَهَبٍ، وَ لَبَنَةٌ مِنْ دُرٍّ، وَ لَبَنَةٌ مِنْ يَاقُوتٍ، وَ مَلَاطُهُ الْمِسْكُ وَ الرَّعْفَرَانُ، وَ شُرْفُهُ نُورٌ يَتَأَلَّأُ، يَرَى الرَّجُلُ وَجْهَهُ فِي الْحَائِطِ، وَ فِي الْحَائِطِ ثَمَانِيَةٌ أَبْوَابٍ، عَلَى كُلِّ بَابٍ مِصْرَاعَانِ، عَرَضُهُمَا كَعَرْضِ الْفَرَسِ الْجَوَادِ سَنَةً. ** (الإختصاص : جزء ١ صفة ٣٥٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفة ٢٤٢)

ឯព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ម៉ាស្ត ^{صلوات الله عليه} [៥៥:៦២] ក្រៅពីសួរសួរសួរសួរទាំងពីរនេះ មានសួរសួរសួរសួរ[ទៀត] ។ ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ក្រៅពីសួរសួរសួរសួរទាំងពីរនេះ មានសួរសួរសួរសួរដែលសំដៅទៅលើឋានៈ មិនសំដៅទៅលើភាពជិតស្និទ្ធទេ ។ ទាំងពីរនេះគឺបណ្តាជនខាងស្តាំដៃ នេះគឺសួរសួរសួរនៃព្រះមេត្តាធម៌និងសួរសួរសួរនៃព្រះជម្រក ។ នៅក្នុងសួរសួរសួរសួរទាំងពីរនេះមានផ្លែឈើបួនដែលគេឃើញមានច្រើនលើស

លុបដូចស្លឹករបស់ដើមឈើនិងផ្កាយ ។ មានកំផែងបួនពុំទុំវិញសួនសួគ៌ទាំងពីរនេះ: កំផែងនេះមាន
ប្រវែងស្មើនឹងចម្ងាយដើរផ្លូវប្រាំរយឆ្នាំ ធ្វើអំពីដុំឥដ្ឋប្រាក់ ដុំឥដ្ឋមាស ដុំឥដ្ឋត្បូងពេជ្រមានតម្លៃ ដុំឥដ្ឋ
ត្បូងកណ្តៀង ជាមួយបាយអធ្វើអំពីគ្រឿងក្រអូបនិងរមៀត (الرَّعْفَرَانُ) មានពន្លឺចែងចាំង ។ គេអាចឆ្លុះមុខ
លើកំផែងនោះបាន ។ មានច្រកចេញចូល ប្រាំបីក្នុងកំផែងទាំងនេះ: ច្រកនីមួយៗមានទ្វារពីរ ជិះសេះ
មួយឆ្នាំទើបទៅដល់ច្រកនោះ ។" (الإختصاص 1: 356)

فَبِأَيِّ آءِآءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾

៥៣. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

مُتَّكِعِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٨﴾

៥៤. ពួកគេ (បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត) ទម្រេតកាយនៅលើគ្រែដែលក្រណាត់ខាងក្នុងធ្វើអំពី
សារបាប់សូត្រ ផលានុផលនៃសួនសួគ៌ទាំងពីរនៅក្បែរ (ឈោងដៃដល់) ។

فَبِأَيِّ آءِآءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾

៥៥. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

فِيهِنَّ قَصْرَاتُ الْظَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ أَنَسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٦٠﴾

៥៦. នៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងពីរនោះនឹងមាននារីបរិសុទ្ធដែលទប់ភ្នែក ដែលពុំទាន់មានមនុស្សនិងយ៉ូនប៉ះ
ពាល់នៅឡើយទេមុនពួកគេ ។

فَبِأَيِّ آءِآءٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

៥៧. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٦٢﴾

៥៨. ពួកនាងប្រៀបបាននឹងត្បូងទទឹមនិងលតាមណី (កែវប្រពាល ឬ ផ្កាថ្ម) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥៤-៥៨

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ مُوسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَتْ أُمُّ
سَلَمَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): يَا أَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي، الْمَرْأَةُ يَكُونُ لَهَا زَوْجَانِ فَيَمُوتُونَ، وَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ،
لِأَيِّهِمَا تَكُونُ؟ فَقَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَا أُمَّ سَلَمَةَ، تَخْتَارُ أَيُّهُمَا أَحْسَنُ خُلُقًا، وَ خَيْرُهُمَا لِأَهْلِهِ. يَا أُمَّ سَلَمَةَ، إِنَّ حُسْنَ الْخُلُقِ
ذَهَبٌ يَخْرِجُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ.»** (أمالي الصدوق : صفحة ٤٠٣ حديث ٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٢٤٣)

អ៊ុបន្ទូ បាបាវ៉ែហ្គ័រ៉ា យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក បានថ្លែងតមកពី មូសា ប៊ិន អ៊ុបវ៉ែហ្គ័រ៉ា ដែល

បានថ្លែងតមកពី អាច្វី អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام មូសា صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ ដែលបានថ្លែងតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានថ្លែងតមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ូ رضي الله عنه បានទូលរំស្វិលលឿនហ្ន៎ عليه وآله ថា៖ "សូមឲ្យឪពុកម្តាយខ្ញុំម្ចាស់ رضي الله عنه បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ عليه وآله ! ស្រ្តីដែលមានស្វាមីពីរនាក់ (ម្នាក់បន្ទាប់ម្នាក់ទៀត) តែទាំងពីរនាក់ស្លាប់ហើយបានចូលឋានសួគ៌ តើស្វាមីមួយណានឹងបានមកស្រ្តីនោះ (នៅឯលោកមុខ) ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ូ رضي الله عنه អើយ ! ជម្រើសនៅលើអ្នកណាដែលមានសីលធម៌ប្រសើរជាងគេនិងអ្នកណាដែលប្រព្រឹត្តល្អជាងគេលើក្រុមគ្រួសារខ្លួន ។ អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ូ رضي الله عنه អើយ ! សីលធម៌ល្អជាទ្រព្យរបស់លោកនេះនិងលោកមុខ ។"

(أمالى الصدوق: 8/403)

***

* كِتَاب (صِفَةِ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ): عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعِيدُ بْنُ جَنَاحٍ، عَنْ عَوْفِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَزْدِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - قَالَ: وَ حَدَّثْتُ: «أَنَّ الْخُورَ الْعَيْنَ حَلَفَهُنَّ اللَّهُ فِي الْجَنَّةِ مَعَ شَجَرِهَا، وَ حَبَسَهُنَّ عَلَى أَرْوَاجِهِنَّ فِي الدُّنْيَا، عَلَى كُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سَبْعُونَ حُلَّةً، يُرَى بَيَاضُ سَوْقِهِنَّ مِنْ وَرَاءِ الْخَلَلِ السَّبْعِينَ، كَمَا يُرَى الشَّرَابُ الْأَحْمَرُ فِي الرُّجَاجَةِ الْبَيْضَاءِ، وَ السِّلْكُ الْأَبْيَضُ فِي الْيَأْفُوتَةِ الْخَمْرَاءِ،

* នៅក្នុងសាត្រា ស្ត្រីហ្វាស៊ូ អាល់-យ៉ាន់ណាស៊ូ វ៉ាន់-ណារ រាយការណ៍តមកពី អាច្វី យ៉ាក្កុហ្វារ អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន មូសា តមកពី សាអ៊ីដូ ប៊ិន យ៉ាណាស៊ូ តមកពី អេហ្វហ្វា ប៊ិន អុប៊ុលឡេហ្វា អាល់-អាល់ម៉ាដូ តមកពី អាច្វី អុប៊ុលឡេហ្វា صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងហ្វាដូស្ត្រីវែងមួយ ថា៖ "នារីសួគ៌ អល់ឡេហ្វា عليه وآله បានបង្កើតពួកនាងនៅក្នុងឋានសួគ៌ជាមួយដើមឈើរបស់ឋានសួគ៌នោះដែរ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបង្ហាញពួកនាងទុកសម្រាប់ស្វាមីពួកនាងនៅក្នុងលោកនេះ ។ ពួកនាងម្នាក់ៗមានសំលៀកបំពាក់ចិតសិប ។ អាចមើលឃើញជើងពួកនាងបានឆ្លុះសំលៀកបំពាក់ជាន់ទីចិតសិប ដូចលោកអាចមើលឃើញទឹកផឹកពណ៌ក្រហមនៅក្នុងកែវថ្លា ដូចស្នាមសនៅក្នុងត្បូងកណ្តៀងអញ្ចឹង ។

لِجَمَاعَةٍ فِي قُوَّةِ مِائَةِ رَجُلٍ فِي شَهْوَةِ أَرْبَعِينَ سَنَةً، وَ هُنَّ أَثَرَاتُ أَبْكَارٍ عَدَارَى، كُلَّمَا نُكِحَتْ صَارَتْ عَدْرَاءَ: "لَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَ لَا جَانٌّ" يَقُولُ: لَمْ يَمَسَّهُنَّ إِنْسِيٌّ وَ لَا جِيِّيٌّ قَطُّ:

ពួកគេ (មមីន) នឹងរួមភេទជាមួយពួកនាងដោយមានកម្លាំងស្មើនឹងបុរសមួយរយនាក់ពេលមានតណ្ហាក្នុងវ័យសែសិបឆ្នាំ ។ ពួកនាងជានារីព្រហ្មចារីមានវ័យស្មើគ្នា ។ រាល់ពេលដែលបានរួមភេទ ពួកនាងនឹងទៅជាព្រហ្មចារីវិញ ។ [៥៥:៥៦] ពុំទាន់មានមនុស្សនិងយួនប៉ះពាល់នៅឡើយទេមុនពួកគេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះរាជបន្ទូលថាមនុស្សជាតិនិងពួកយួនមិនធ្លាប់បានប៉ះពាល់ពួកនាងឡើយ ។

"فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ"، يَعْنِي خَيْرَاتُ الْأَخْلَاقِ حِسَانُ الْوُجُوهِ: "كَانَتْهُنَّ الْيَأْفُوتُ وَ الْمَرْجَانُ"، يَعْنِي صَفَاءَ الْيَأْفُوتِ وَ بَيَاضَ اللُّؤْلُؤِ».

[៥៥:៧០] នៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងនោះមាននារីល្អនិងស្អាត មានន័យថាមានចរិតល្អនិងមានមុខស្អាត ។ [៥៥:៥៨] ពួកនាងប្រៀបបាននឹងត្បូងទទឹមនិងលតាមណី មានន័យថាថ្លាដូចត្បូងទទឹម សដូចគង់ ។

قَالَ: «وَ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَنَهْرًا خَافَتَهُ الْجَوَارِي - قَالَ: فَيُوجِي إِلَيْهِنَّ الرَّبُّ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: أَسْمَعَنَّ عِبَادِي مَجِيدِي وَ تَسْبِيحِي وَ تَحْمِيدِي

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នៅក្នុងឋានសួគ៌បានស្ទឹងមួយ នៅមាត់ស្ទឹងនោះមាននារីធ្វើតន្ត្រី ។ ព្រះម្ចាស់ដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាធុរ្តីងនឹងបើកឲ្យពួកនាងដឹងថា៖ "ចូរឲ្យបណ្តាបារាណ្យ وَجَنَّاتُ បានឮការលើកតម្កើងអញ وَجَنَّاتُ ព្រះសន្តភាពអញ وَجَنَّاتُ និងការកោតសរសើរអញ وَجَنَّاتُ ផង ។"

فَيَرْفَعْنَ أَصْوَاتَهُنَّ بِالْحَانَ وَ تَرْجِعُ لَمْ يَسْمَعِ الْخَلَائِقُ مِثْلَهَا قَطُّ، فَيَطْرُبُ أَهْلُ الْجَنَّةِ». (الإختصاص : صَفْحَة ٣٥١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٢٤٧)

ពួកនាងនឹងបន្លឺសម្លេងពីពោះដែលសត្វលោកមិនធ្លាប់បានឮឡើយកាលពីមុន ។ ប្រជានិករឋានសួគ៌នឹងរីករាយជាអតិបរមា ។" (الإختصاص: 351)

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكَ مَا تُكْذِبَانِ ﴿٥٩﴾

៥៩. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾

៦០. មានទេវង្វាន់តបស្នងសេចក្តីល្អផ្សេងពីសេចក្តីល្អ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៦០

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الْحَسَنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدِ الْعَسْكَرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ حَمْدَانَ الْقُشَيْرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْحَرِيشِ أَحْمَدُ بْنُ عَيْسَى الْكِلَابِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) سَنَةَ حَمْسِينَ وَ مِائَتَيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ عَلِيِّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ"، قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ: مَا جَزَاءُ مَنْ أَنْعَمْتُ عَلَيْهِ بِالتَّوْحِيدِ إِلَّا الْجَنَّةُ».* (التوحيد: صَفْحَة ٢٨-٢٩ حَدِيث ٢٩، أمالي الصدوق: صَفْحَة ٣١٦ حَدِيث ٧، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٢٤٥)

[...] គេបានតំណាលតមកពី មូសា ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន មូសា ប៊ិន យ៉ាកុប្យារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល-ហ្គ័រសៃនី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាចូ គ្លីលីប صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "គេបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام តមកពី យ៉ាកុប្យារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបុព្វបុរស صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពី អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥៥:៦០] មានទេវង្វាន់តបស្នងសេចក្តីល្អផ្សេងពីសេចក្តីល្អ ? ថាអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានឮវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ក្រៅពីឋានសួគ៌ អ្វីទៅដែលជាវង្វាន់របស់អ្នកដែលគេបានប្រោសប្រទានឲ្យនូវអាល-តៅហ្ន៎ដូ (បណ្តាលសាសនា) ?" (التوحيد: 29/28, أمالي الصدوق: 7/316)

***

* عُثْمَانُ بْنُ عِيسَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ سَالِمٍ * قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: آيَةٌ فِي كِتَابِ اللَّهِ مُسَجَّلَةٌ قُلْتُ: مَا هِيَ؟ قَالَ: قَوْلُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ - هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ جَرَتْ فِي الْكَافِرِ وَالْمُؤْمِنِ وَالْبَرِّ وَالْفَاجِرِ

* អ៊ូស្ម៉ាន ប៊ិន អ៊ីសា រាយការណ៍តមកពី អូស៊ី ប៊ិន សាលីមដែលបាននិយាយថាខ្ញុំបានឮ អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានអាយ៉ាសុំសន្តិសុខមួយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្គ័រ៉ា ^{عَنْ وَحَدَّثَ} ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាយ៉ាសុំអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ៉ា ^{تَبَارَكَ وَتَعَالَى} នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ព្រះអង្គ ^{تَبَارَكَ وَتَعَالَى} [៥៥:៦០] មានទេវង្វាន់តបស្នងសេចក្តីល្អផ្សេងពីសេចក្តីល្អ? អាយ៉ាសុំនេះប្រើសម្រាប់ពួក កាហ្វៀរ ពួកមុមិន ពួកត្រឹមត្រូវនិងពួកអសីលធម៌ ។

مَنْ صُنِعَ إِلَيْهِ مَعْرُوفٌ فَعَلَيْهِ أَنْ يُكَافِيَ بِهِ وَ لَيْسَتْ الْمُكَافَأَةُ أَنْ يَصْنَعَ كَمَا صُنِعَ بِهِ بَلْ حَتَّى يَرَى مَعَ فِعْلِهِ لِدَلِكَ أَنَّ لَهُ الْفَضْلَ الْمُبْتَدَأَ . (الزهد : جزء ١ صَفْحَة ٣١ حَدِيث ٧٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٤٦ حَدِيث ٨ ، بحار الأنوار : جزء ٧٢ صَفْحَة ٤٣)

អ្នកណាមួយដែលគេបានធ្វើល្អមកលើខ្លួន អ្នកនោះត្រូវធ្វើសងទង្វើល្អនោះវិញ ។ មិនចាំបាច់ធ្វើសងវិញ ឲ្យស្មើត្រឹមនឹងទង្វើដែលគេបានធ្វើមកលើខ្លួននោះទេ តែអ្នកនោះគប្បីគិតមើលថាខ្លួនត្រូវធ្វើទង្វើអ្វី [ជា បន្ថែម] លើទង្វើនោះ ព្រោះអ្នកនោះនឹងបានមគ្គុផលក្នុងនាមជាអ្នកផ្តើម[ធ្វើទង្វើល្អ] ។" (الزهد : 1 : 31)

فِي آيَةِ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

៦១. តើព្រះឧបការគុណមួយណាមួយរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾

៦២. ក្រៅពីសួនសួតិទាំងពីរនេះ មានសួនសួតិពីរ[ទៀត] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៦២

الطَّبْرَيْسِيُّ: رَوَى الْعَبَّاسِيُّ بِالْإِسْنَادِ عَنْ أَبِي بصير، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: قُلْتُ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ أَحْبَبَ إِلَيَّ مِنَ الرِّجْلِ الْمُؤْمِنِ، تَكُونُ لَهُ امْرَأَةٌ مُؤْمِنَةٌ، يَدْخُلَانِ الْجَنَّةَ، يَتَزَوَّجُ أَحَدُهُمَا بِالْآخَرَ؟ فَقَالَ: «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ إِنَّ اللَّهَ حَكَمَ عَدْلٌ، إِذَا كَانَ هُوَ أَفْضَلَ مِنْهَا حَبِيرُهُ، فَإِنْ اخْتَارَهَا كَانَتْ مِنْ أَزْوَاجِهِ، وَإِنْ كَانَتْ هِيَ خَيْرًا مِنْهُ خَيْرَهَا، فَإِنْ اخْتَارْتَهُ كَانَ زَوْجًا لَهَا».

អាល់-ត្រប់រីស៊ីបានលើកយកសេចក្តីរាយការណ៍របស់អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាន មកពី អាឡិ បាស្ទៀរ ដែលបានមកពី អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍នោះ ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានប្រាប់អំពីមនុស្សប្រុសមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលមានភរិយាជានារីមានសទ្ធាជ្រះថ្លា អ្នកទាំងពីរបានចូលឋានសួតិ តើអ្នកទាំងពីរនោះនឹងរៀបការជាមួយគ្នាទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ:

ថា៖ "អាច្ឆិ មូហ្មាម៉ាដ្តអ៊ីយ! ពិតណាស់ ការគ្រប់គ្រងរបស់អល់ឡោះហ្ម៉ាត្រីការគ្រប់គ្រងត្រឹមត្រូវឥតលំអៀង ប្រសិនបើបុរសនោះខ្ពស់[ដោយសីលធម៌]ជាងនារីនោះ វាប្រសើរសម្រាប់បុរសនោះព្រោះគាត់មានជម្រើសអាចរៀបការជាមួយនារីនោះក៏បាន អាចមិនរៀបការជាមួយនារីនោះក៏បានដែរ ។ ប្រសិនបើនារីនោះប្រសើរ[ដោយសីលធម៌]ជាងបុរសនោះ វាប្រសើរសម្រាប់នារីនោះព្រោះគាត់មានជម្រើសអាចរៀបការជាមួយបុរសនោះក៏បាន អាចមិនរៀបការជាមួយបុរសក៏បានដែរ ។"

قَالَ: وَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا تَقُولَنَّ إِنَّ الْجَنَّةَ وَاحِدَةٌ، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ "وَمِنْ دُونِهَا جَنَّاتٌ" وَ لَا تَقُولَنَّ دَرَجَةٌ وَاحِدَةٌ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "دَرَجَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ" إِنَّمَا تَفَاضَلُ الْقَوْمُ بِالْأَعْمَالِ». قَالَ: وَ قُلْتُ لَهُ: إِنَّ الْمُؤْمِنِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ، فَيَكُونُونَ أَحَدُهُمَا أَرْفَعُ مَكَانًا مِنَ الْآخَرَ، فَيَسْتَهَيُّ أَنْ يَلْقَى صَاحِبَهُ؟ قَالَ: «مَنْ كَانَ فَوْقَهُ فَلَهُ أَنْ يَهْبِطَ، وَ مَنْ كَانَ تَحْتَهُ لَمْ يَكُنْ لَهُ أَنْ يَصْعَدَ، لِأَنَّهُ لَمْ يَبْلُغْ ذَلِكَ الْمَكَانَ، وَ لَكِنَّهُمْ إِذَا أَحْبَبُوا ذَلِكَ، وَ اسْتَهَيُّوا، اتَّفَقُوا عَلَى الْأَسْرَةِ». ** (مجمع البيان : جُزء ٩ صَفْحَة ٣١٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٤٦ حديث ٤ ، بحار الأنوار : جُزء ٨ صَفْحَة ١٠٥)

លោកបានថា អាច្ឆិ អាប់ខ្មុឡោះហ្ម៉ាត្រីមានវចនៈថា៖ "ចូរកុំថាមានតែសួនសួតិមួយគត់ ពិតណាស់អល់ឡោះហ្ម៉ាត្រីមានព្រះបន្ទូលថា [៥៥:៦២] ក្រៅពីសួនសួតិទាំងពីរនេះ មានសួនសួតិពីរ[ទៀត] ចូរកុំថាមានតែមួយលំដាប់ថ្នាក់ ពិតណាស់អល់ឡោះហ្ម៉ាត្រីមានព្រះបន្ទូលថា៖ "លំដាប់ថ្នាក់ ពួកគេមួយចំនួនខ្ពស់ជាងមួយចំនួនទៀត ។" គេនឹងស្រឡាញ់ចូលចិត្តប្រជាពលរដ្ឋស្រុកស្រីយលើទង្វើរបស់ពួកគេ ។"

លោកបានថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسَّلام}ថា៖ "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានឹងបានចូលឋានសួតិ នឹងមានអ្នកណាម្នាក់ខ្ពស់ជាងអ្នកដទៃទៀត ម្នាក់នេះនឹងចង់ទៅជួបមិត្តរបស់ខ្លួន?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسَّلام}មានវចនៈថា៖ "អ្នកដែលនៅខាងលើនឹងអាចចុះមកក្រោមបាន រីឯអ្នកនៅខាងក្រោមមិនអាចឡើងទៅខាងលើបានទេ ពីព្រោះគេមិនទាន់បានទៅដល់ដំណាក់នោះនៅឡើយទេ ។ តែបើពួកគេបង់ចង់បានណាស់ គេអាចនាំអ្នកនោះទៅទីនោះបាន ។" (مجمع البيان : 9 : 318)

***

وَ عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ سَيْبَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، [قَالَ]: قُلْتُ لَهُ: إِنَّ النَّاسَ يَتَعَجَّبُونَ مِنَّا إِذَا قُلْنَا: يَخْرُجُ قَوْمٌ مِنَ النَّارِ فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ، فَيَقُولُونَ لَنَا: فَيَكُونُونَ مَعَ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ فِي الْجَنَّةِ؟ فَقَالَ: «يَا عَلَاءُ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "وَمِنْ دُونِهَا جَنَّاتٌ"، لَا وَ اللَّهُ لَا يَكُونُونَ مَعَ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ». قُلْتُ: كَانُوا كَافِرِينَ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا وَ اللَّهُ، لَوْ كَانُوا كَافِرِينَ مَا دَخَلُوا الْجَنَّةَ». قُلْتُ: كَانُوا مُؤْمِنِينَ؟ قَالَ: «لَا وَ اللَّهُ، لَوْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ مَا دَخَلُوا النَّارَ، وَ لَكِنَّ بَيْنَ ذَلِكَ». ** (مجمع البيان : جُزء ٩ صَفْحَة ٣١٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٤٦ حديث ٥)

សេចក្តីរាយការណ៍ពី អាល់-អាគ្គុឡាអ៊ូ ប៊ិន ស៊ីយ៉ាបាស្ត តមកពី អាច្ឆិ អាប់ខ្មុឡោះហ្ម៉ាត្រី ពេលលោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسَّلام}ថា៖ "ប្រជាពលរដ្ឋភ្នាក់ផ្អើលពេលយើងបានប្រាប់ពួកគេថា នឹងមានជនភ្លើងនរកមួយចំនួននឹងបានចូលឋានសួតិ ។ ពួកគេប្រាប់យើងថា៖ "ពួកគេនឹងបានជួបជាមួយបណ្តាមិត្តរបស់អល់ឡោះហ្ម៉ាត្រីនៅក្នុងឋានសួតិឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسَّلام}មានវចនៈថា៖ "អាគ្គុឡាអ៊ូអ៊ីយ! ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ម៉ាត្រីមានព្រះបន្ទូលថា [៥៥:៦២] ក្រៅពីសួនសួតិទាំងពីរនេះ មានសួនសួតិពីរ[ទៀត] ។ ទេ សូមស្ស្សចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ាត្រី ពួកគេនឹងមិនបាននៅជាមួយបណ្តាមិត្តអល់ឡោះហ្ម៉ាត្រីទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើពួកគេនឹងទៅជាជនអសទ្ធាឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسَّلام}មានវចនៈថា៖ "ទេ សូមស្ស្សចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ាត្រី បើពួកគេជាជនអសទ្ធា ពួកគេនឹងមិនបានចូលឋានសួតិទេ ។" ខ្ញុំបាន

ទូលថា៖ "តើពួកគេនឹងទៅជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាឬ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទេ សូមស្តាប់ ចំពោះអល់ឡោះហ្វ័រ عَزَّ وَجَلَّ បើសិនជាពួកគេជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ពួកគេនឹងមិនបានចូលភ្លើងនរកទេ តែ ជនទាំងនេះជាជនដែល[មានឋានៈ]នៅក្នុងចន្លោះពួកគេទាំងនោះ ។" (مجمع البيان 9: 318)

***

في مَنْ لَا يَخْضُرُهُ الْقَيْهِيُّ فِي مَنَاهِي النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَمَنْ عُرِضَتْ لَهُ فَاحِشَةٌ أَوْ شَهْوَةٌ فَاجْتَنَبَهَا مِنْ خِيفَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ حَرَّمَ عَلَيْهِ النَّارَ، وَآمَنَهُ مِنَ الْفَرْعِ الْأَكْبَرِ، وَأُنْجَزَ لَهُ مَا وَعَدَهُ فِي كِتَابِهِ. وَقَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: "وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ". (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ١٩٧ حَدِيث ٤٩)

នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាន ឡា យ៉ាស្តុខ្ពុរៈហ្វ័រ អាល់-ហ្វាគ្វិះហ្វ័រ ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះអាយ័តកម្ម (ការហាមឃាត់) របស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែល ពេលប្រឈមនឹង ភាពអាសត្រាមនិងកាមតណ្ហា បានចៀសឆ្ងាយព្រោះខ្លាចអល់ឡោះហ្វ័រ عَزَّ وَجَلَّ គេនឹងហាមឃាត់ភ្លើងនរកពី អ្នកនោះ អ្នកនោះនឹងរួចផុតពីការភ័យរន្ធត់ធំ ។ អ្វីដែលគេបានសន្យាជាមួយអ្នកនោះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ អល់ឡោះហ្វ័រ عَزَّ وَجَلَّ នឹងធ្វើកើតមានឡើងមែនសម្រាប់អ្នកនោះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ [៥៥:៦២] ក្រៅពីសូនសូតិទាំងពីរនេះ មានសូនសូតិពីរ[ទៀត] ។" (تفسير نور الثقلين 5: 197)

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكَ مَا تُكَدِّبَانِ ﴿٣٣﴾

៦៣. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

مُدَاهَمَتَانِ ﴿٣٤﴾

៦៤. [សូនសូតិ]ទាំងពីរ[សម្បូររុក្ខជាតិ]ពណ៌បៃតងចាស់ ។

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكَ مَا تُكَدِّبَانِ ﴿٣٥﴾

៦៥. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٣٦﴾

៦៦. នៅក្នុងសូនសូតិទាំងពីរនោះមានប្រភពទឹកពីរបាញ់ចេញ ។

فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكَ مَا تُكَدِّبَانِ ﴿٣٧﴾

៦៧. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

فِيهِمَا فَكِّهَةٌ وَخُلٌّ وَرُمَّانٌ ﴿٣٨﴾

៦៨. នៅក្នុងសូនសូតិទាំងពីរនោះមានផលានុផល តាលព្រឹក្សនិងផ្លែដើមទទឹម ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ៦៤-៦៨

فِي تَفْسِيرِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى يُوسُفَ بْنِ زَيْنَانَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ: «مُدَّهَا مَتَانًا» قَالَ: يَتَّصِلُ مَا بَيْنَ مَكَّةَ وَالْمَدِينَةَ تَحْلًا، وَ قَوْلُهُ: «فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاحَتَانِ» قَالَ: تَفُورَانِ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٢٠٠)

នៅក្នុងសេចក្តីអធិប្បាយរបស់ អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីម យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកឡើងទៅដល់ យុស្ស ប៊ិន ហ្គ័រ យ៉ាន ដែលបានមកពី អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្តីអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ^{وَحَلَّ} [៥៥:៦៤] ទាំងពីរពណ៌បៃតងចាស់ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដូចដើមតាលព្រឹក្សដែលនៅចន្លោះ ម៉ាកកាសូនិងម៉ាឌីណាស្តុដែរ ។" ឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَحَلَّ} [៥៥:៦៦] នៅក្នុងសូនសូត្រិទាំងពីរនោះមាន ប្រភពទឹកពីរបាញ់ចេញ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នោះគឺក្បាលទឹកចេញពីរ ។" (200 :5) (تفسير نور الثقلين)

***

وَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عُمَرَ بْنِ أَبِي الْكََلْبِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ وَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ يَقُولَانِ: مَا عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ مَرَّةٌ كَانَتْ أَحَبَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنَ الرُّمَّانِ، وَ كَانَ وَ اللَّهِ إِذَا أَكَلَهُ لَا يَشْرِكُهُ فِيهَا أَحَدٌ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٢٠١)

យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក (អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីម) ដែលឡើងទៅដល់ អូរូ ប៊ិន អាបាន អាល់- កាល់ប៊ី បានឲ្យដឹងថាខ្ញុំបានឮ អាធិ យ៉ាក្តុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នៅលើផែនដីពុំមានផ្លែឈើណាដែលរស្មីលុលឡោះហ្គ័រ^{وَحَلَّ} សព្វព្រះហឫទ័យជាងផ្លែទទឹមទេ ។ សូម ស្យូចចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ^{وَحَلَّ} ពុំមានអ្នកណាម្នាក់យកផ្លែមួយផ្សេងមកគូបផ្ទឹមនឹងវាទេ ពេលគេបរិភោគ វា ។" (201 :5) (تفسير نور الثقلين)

***

فِي الْكَافِي أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَارِجٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: مَنْ أَكَلَ حَبَّةً مِنَ الرُّمَّانِ أَمْرَضَتْ شَيْطَانَ الْوَسْوَسةِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٧٢٦)

នៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-កាលី អាធិ អាលី អាល់-អាស្តូអ៊ុរបាននិយាយតមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ខុលយ៉ាប៊ុប តមកពី ស្វ័រ្យាដ័រ ប៊ិន យ៉ាស្តុយ៉ា តមកពី ម៉ាន់ស្តូរ ប៊ិន ហ្គ័រ យ៉ាស្តុយ៉ា តមកពី អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាបរិភោគគ្រាប់ផ្លែទទឹម អ្នកនោះនឹងមិនរងការខ្សឹប ខ្សៀររបស់មារស្ត្រូតនទេសែសិបថ្ងៃ ។" (726 :5) (تفسير نور الثقلين)

فَبِأَيِّ آءِ الرَّبِّ كَذَّبَانِ ﴿٦٦﴾

៦៨. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾

៧០. នៅក្នុងសូនសូត្រិទាំងនោះមាននារី[ចរិត]ល្អនិងស្អាត ។

فَبِأَيِّ آءِ الرَّبِّ كَذَّبَانِ ﴿٧١﴾

៧១. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

៧២. នារីសួគ៌អភិរក្សទុកនៅក្នុងពន្លា ។

فَبِأَيِّ آءَالَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

៧៣. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

لَمْ يَظْمِئْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾

៧៤. ពួកនាងពុំទាន់មានមនុស្សនិងយ្យិនប៉ះពាល់នៅឡើយទេមុនពួកគេ ។

فَبِأَيِّ آءَالَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

៧៥. តើព្រះឧបការគុណមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

مُتَّكِعِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾

៧៦. ពួកគេនឹងទម្រេតកាយនៅលើពួកទ្រាប់ពណ៌បៃតង [តាក់តែង] យ៉ាងប៊ុនប្រសប់ ដ៏ប្រណិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧០-៧៦

عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنْ أَبِي أُيُوبَ عَنِ الْحَلِيِّ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ" قَالَ هُنَّ صَوَالِخُ الْمُؤْمِنَاتِ الْعَارِفَاتِ قَالَ قُلْتُ "حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ" قَالَ الْحُورُ هُنَّ الْبَيْضُ الْمَضْمُومَاتُ الْمُحَدَّرَاتُ فِي خِيَامِ الدَّرِّ وَالْيَافُوتِ وَ الْمَرْجَانِ لِكُلِّ خَيْمَةٍ أَرْبَعَةُ أَبْوَابٍ عَلَى كُلِّ بَابٍ سَبْعُونَ كَاعِبًا حُجَّابًا هُنَّ وَ يَأْتِيهِنَّ فِي كُلِّ يَوْمٍ كَرَامَةٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّ ذِكْرَهُ لِيُبَشِّرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِنَّ الْمُؤْمِنِينَ. (الكافي : جزء ٨ صفة ١٥٦ حديث ١٤٧)

មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូប បានថ្លែងតមកពី អុលី ប៊ិន អ៊ុបរ៉ូហ្គីម តមកពីឪពុកលោក តមកពីអ៊ុបនូ ម៉ាស់ប៊ុប តមកពី អាហ្វិ អែយូប តមកពី អាល់-ហ្គាឡាប៊ី ថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អុបខុលឡោះ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៊ី ^{عَزَّ وَ جَلَّ} [៥៥:៧០] នៅក្នុងសូរ៉េសួគ៌ទាំងនោះមាននារីល្អនិងស្អាត ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "ទាំងនេះគឺបណ្តាស្ត្រីត្រឹមត្រូវដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលបានទទួលស្គាល់[វិទ្យាយ៉ាស់] ។" លោកបានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "[៥៥:៧២] នារីសួគ៌អភិរក្សទុកនៅក្នុងពន្លា?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "គឺអប្សរ (ស្ត្រីសួគ៌) ដែលត្រូវថែរក្សាដោយប្រុងប្រយ័ត្នបំផុតស៊ីត អភិរក្សក្នុងជំរិតជំរិត ជំរិតរូង កណ្តៀង ជំរិតតាមណី (កែវប្រពាល ឬ ផ្កាថ្ម) ។ ជំរិតមួយៗមានទ្វារបួន នៅលើទ្វារនីមួយៗមានរាំងនន ចិតសិបដាវបាំងសម្រាប់អប្សរទាំងនោះ ។ រៀងរាល់ថ្ងៃអប្សរទាំងនេះបានទទួលនូវកិត្យានុភាពពី អល់ឡោះហ្វ៊ី ^{عَزَّ وَ جَلَّ} ព្រោះព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَ جَلَّ} ព្រះរាជទានដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាពីអប្សរទាំង នេះ ។" (الكافي 8 : 147 / 156)

فِي مَنْ لَا يُحْضِرُهُ الْفَقِيهُ وَ قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: الْخَيْرَاتُ الْحِسَانُ مِنْ نِسَاءِ أَهْلِ الدُّنْيَا، وَ هُنَّ أَجْمَلُ مِنَ الْخَوَرِ الْعَيْنِ. (تفسير نور الثقلين : جُزء ٥ صَفْحَة ٢٠١)

នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាន់ ឡា យ៉ាស្ម័ន្ទុះហ្មែរ អាល់-ហ្វាត្យិះហ្មែរ អាល់-ស្វ័ឌ្យិក្ខិត្ត^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បណ្តានារី ល្អនិងស្អាត គឺបណ្តាស្រ្តីលោកនេះ ពួកនាងស្អាតជាងក្រមុំអប្សរ (នារីស្វគិ) ទៅទៀត ។" (تفسير نور الثقلين 5: 201)

***

فِي مَجْمَعِ الْبَيَانَ وَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: مَرَرْتُ لَيْلَةً أُسْرِي بِي بَنَهْرٍ حَافَتَاهُ قِيَابُ الْمَرْجَانِ فَنُودِيْتُ عَنْهُ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فُكُلْتُ: يَا جَبْرَيْلُ مَنْ هَؤُلَاءِ؟ قَالَ: هَؤُلَاءِ جَوَارِحُ مِنَ الْخَوَرِ الْعَيْنِ اسْتَأْذَنَ رَجُلٌ أَنْ يُسَلِّمَ عَلَيْكَ فَأَذَنَ لَهُنَّ فُكُلْنَ: نَحْنُ الْخَالِدَاتُ فَلَا مَوْتُ وَ نَحْنُ النَّاعِمَاتُ فَلَا نَيْسُ أَزْوَاجِ رِجَالِ الْكِرَامِ، ثُمَّ قَرَأَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ «حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ». (تفسير نور الثقلين : جُزء ٥ صَفْحَة ٢٠٢)

នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាច្ចុំម៉ាក្តុំ អាល់-បាយ៉ាន រាយការណ៍មកពី អាណាស់ តមកពីព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وآله} ដែល មានព្រះវចនៈថា៖ "ក្នុងយប់មិអ៊ុរីច្ចុ ខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله} បានកាត់តាមស្ទឹងមួយដែលមានដោមក្បូងទទឹមច្រើននៅឯ ឆ្នេរស្ទឹងនោះ ។ ពួកគេបានស្រែកហៅថា "សូមសិរីសួស្តីមានដល់ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} រីសូលុលឡោះហ្មែរ^{صلى الله عليه وآله} អើយ!" ខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله} បានថា៖ "ហ្មែរបរិអ៊ុល^{صلى الله عليه وآله} អើយ ពួកគេជាអ្នកណា?" ហ្មែរបរិអ៊ុល^{صلى الله عليه وآله} បានថា៖ "ពួកគេជាអ្នក ជំនិតរបស់បណ្តានារីអប្សរ ដែលបានសូមអនុញ្ញាតពីព្រះម្ចាស់^{صلى الله عليه وآله} ពួកនាងដើម្បីសម្តែងសេចក្តីគោរព ចំពោះព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ។ ពួកនាងបានទទួលការអនុញ្ញាត ។" ពួកនារីអប្សរបានថា៖ "យើងជាបុគ្គលអមតៈ យើងមិនស្លាប់ទេ យើងជាព្រះមេត្តាប្រណី ។ យើងមិនអស់សង្ឃឹមនឹងបានរៀបការជាមួយបុរសដែល ប្រកបដោយកិត្យានុភាពទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} បានសូត្រ [៥៥:៧២] នារីស្វគិអភិរក្សទុកនៅក្នុង ពន្លា ។" (تفسير نور الثقلين 5: 202)

فَبَايَآءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾

៧៧. តើព្រះឧបការគុណមួយណាមួយរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកទាំងពីរបដិសេធ ?

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

៧៨. សូមឲ្យព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នកប្រកបដោយព្រះពរ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ព្រះដ៏មានព្រះ កិត្តិយស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ម័ ៧៨

عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ أَبِي نَصْرِ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ" فَقَالَ: «نَحْنُ جَلَالُ اللَّهِ وَ كِرَامَتُهُ الَّتِي أَكْرَمَ اللَّهُ الْعِبَادَ بِطَاعَتِنَا». ** (تفسير القمِّي : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٤٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٤٨ حَدِيث (١)

អុលី បឺន អ៊ុបរ៉ហ្គីម បានរាយការណ៍មកពី អុលី បឺន អាល់-ហ្វ្លៃសន៍ តមកពី អាស្ថម៉ាដូ បឺន
 អាប់ខុលឡោះហ្គី តមកពី អាស្ថម៉ាដូ បឺន មូហ្គាំម៉ាដូ បឺន អាច្វី ណាស្វ័រ តមកពី ហ្គីស្វាំ បឺន សាឡាម ត
 មកពី សាក្កុដ្វី បឺន គ្លីវយ់ហ្វី តមកពី អាច្វី យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី
 [៥៥:៧៨] សូមឲ្យព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នកប្រកបដោយព្រះពរ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ព្រះដ៏មានព្រះ
 កិត្តិយស ។ អាច្វី យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ជាភាពឧត្តុង្គឧត្តមរបស់អល់ឡោះហ្គី ^{وَعَلَيْهِمُ} ជា
 ព្រះកិត្តិយសរបស់ព្រះអង្គ ^{وَعَلَيْهِمُ} ដែលព្រះអង្គ ^{وَعَلَيْهِمُ} បានប្រោសប្រណីមកលើបណ្តាបាររបស់ព្រះអង្គ ^{وَعَلَيْهِمُ} ដោយ
 ឲ្យពួកគេនៅក្រោមឱវាទយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} នោះ ។" (تفسير القمي 2: 346)

ពាក្យរាយ

- អ៊ីបនូ អារវ៉ា អ្នកបង្ខំចក្ខុអានមុនគេ [៥៥:៣៩] ។ ២៨
- អ៊ីលីយ៉ិន និង ស៊ីច្យូយ៉ិន [៥៥:១៤] ។ ១៤
- បញ្ហាមានដំណោះស្រាយ ឲ្យសូត្រស៊ីរ៉េវ៉ាត្ដី អារ-រ៉េវ៉ាហ្គីម៉ាន [៥៥] ។ ៥
- កម្ពាត់សត្វល្អិតក្នុងផ្ទះ ឲ្យសូត្រស៊ីរ៉េវ៉ាត្ដី អារ-រ៉េវ៉ាហ្គីម៉ាន [៥៥] ។ ៥
- កំណើតពួកយ៉ិន [៥៥:១៥]..... ១៥
- ជាពីជម្ងឺភ្នែក ឲ្យសូត្រស៊ីរ៉េវ៉ាត្ដី អារ-រ៉េវ៉ាហ្គីម៉ាន [៥៥] ។ ៥
- ពេលសូត្រអាយ៉ាស៊ុ ១៣ ស៊ីរ៉េវ៉ាត្ដី ៥៥ គប្បីសូត្រ " لَا يَشْفِيءُ مِنْ آلامِكَ رَبِّ أَكْرَبُ " ។ ៤
- អល់ឡោះហ្វ៊ី បង្រៀមអាល្លោះ ឲ្យចេះដឹងនូវការបំភ្លឺ [៥៥:១-៤] ។ ៧
- អល់ឡោះហ្វ៊ី អាណិតពេលចាស់ជរា ឲ្យសូត្រស៊ីរ៉េវ៉ាត្ដី អារ-រ៉េវ៉ាហ្គីម៉ាន [៥៥] ។ ៥
- យើង យើង ជាព្រះភក្ត្ររបស់អល់ឡោះហ្វ៊ី [៥៥:២៦-២៧]..... ២១
- យើង ជាទ្វេភាព (المثالي)... [៥៥:២៦-២៧]..... ២១
- យើង ជាព្រះនេត្រអល់ឡោះហ្វ៊ី នៅក្នុងជីវនុលោករបស់ ព្រះអង្គ [៥៥:២៦-២៧] ២១
- ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ុជានារីស្មគិរបស់ពួកមនុស្សលោក [៥៥:៤៣-៤៤] ។ ៣៣
- សារព័ស្តុពីរ (التقلن) គឺ ព្រះមហាគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្វ៊ី និង គ្រួសារខ្ញុំ គឺសមាជិកផ្ទះមួយរបស់ខ្ញុំ ។ [៥៥:៣១] ។ ២៣
- សារព័ស្តុទាំងពីរគឺយើង និងគូរអាន [៥៥:៣១] ។ ២៣
- មគ្គផលសូត្រស៊ីរ៉េវ៉ាត្ដី ៥៥ ក្នុងស្រ្តីឡាត្ដី ។ ៤
- មរតករបស់ណាប៊ី សម្រាប់មនុស្សទាំងពួង (ហ្វាខ្លីស្រ ឬ ឡាត្ដីឡែន) [៥៥:៣១] ។ ២៣
- ប្រសិទ្ធភាពផ្លែទទឹម [៥៥:៦៤-៦៨] ។ ៤១
- ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី [៥៥:១-៤] ។ ៦
- ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ [៥៥:១-៤] ។ ៦
- ស្វីម៉ាន ឈ្មោះរបស់ដួនតាពួកយ៉ិន [៥៥:១៥] ។ ១៤
- អាល់-បាយ៉ាន ការបំភ្លឺ គឺការដឹងសព្វសារព័ [៥៥:១-៤] ។ ៧
- អាយ៉ាស៊ុត្រូវកាត់ចោល [៥៥:៣៩]..... ២៨